

NOVARTIS ΕΛΛΑΣ

NOVARTIS ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
(ΔΠΧΑ) και Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση για
τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021
(1 Ιανουαρίου 2021- 31 Δεκεμβρίου 2021) .

 NOVARTIS

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
I. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	3
II. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ.....	4
III. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	5
IV. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	6
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	7
1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....	7
2. ΣΥΝΟΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ.....	7
2.1. Πλαίσιο κατάρτισης	7
2.1.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες	8
2.2. Συναλλαγματικές μετατροπές.....	10
2.3. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	10
2.4. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	11
2.5. Χρηματοοικονομικά μέσα	11
2.6. Αποθέματα.....	13
2.7. Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.....	13
2.8. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	13
2.9. Μετοχικό κεφάλαιο	14
2.10. Εμπορικές υποχρεώσεις	14
2.11. Τρέχον και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος.....	14
2.12. Παροχές στο προσωπικό	14
2.13. Λειτουργικά έσοδα.....	16
2.14. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	16
2.15. Έσοδα από τόκους	16
2.16. Αναγνώριση εσόδων	16
2.17. Μισθώσεις.....	16
2.18. Μερίσματα.....	18
2.19. Ανακατάταξη κονδυλίων	18
3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	18
3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	18
3.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών.....	20
4. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	20
4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	20
4.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών.....	21
5. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΠΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	22
7. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	23
8. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ.....	24
9. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	26
10. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	26
11. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	26
12. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	28
13. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	29
15. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ.....	29
16. ΈΞΟΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	30
17. ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ.....	30
18. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ/(ΕΣΟΔΑ) – ΚΑΘΑΡΑ.....	31
19. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	31
20. ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	32
21. ΑΝΕΙΛΗΜΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	32
22. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ.....	32
23. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	33
24. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....	34
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.....	

I. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	<i>Σημείωση</i>	1.1.2021 έως 31.12.2021	1.1.2020 έως 31.12.2020
Πωλήσεις		282.573.502	293.628.612
Κόστος πωλήσεων	16	(220.609.841)	(234.004.551)
Μεικτό κέρδος		61.963.661	59.624.061
Έξοδα διάθεσης	16	(47.042.969)	(49.785.906)
Έξοδα διοίκησης	16	(12.519.315)	(10.540.283)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	15	7.080.426	7.872.137
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		9.481.802	7.170.009
Χρηματοοικονομικά έξοδα	18	(143.642)	(137.226)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	18	471	1.341
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) - καθαρά		(143.171)	(135.885)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		9.338.631	7.034.124
Φόρος εισοδήματος	19	(3.817.781)	(726.138)
Φόροι και προσαυξήσεις προηγούμενων χρήσεων		(21.696.201)	(4.686.294)
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης		(16.175.351)	1.621.692
 Λοιπά συνολικά εισοδήματα:			
Στοιχεία τα οποία δεν θα μεταφερθούν μεταγενέστερα στα αποτελέσματα			
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	12	(402.609)	(1.035.648)
Φόρος εισοδήματος	12	29.096	248.556
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης, μετά φόρων		(373.513)	(787.092)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης		(16.548.864)	834.600

Οι σημειώσεις στις σελίδες 7 έως 34 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

II. Ισολογισμός

	<i>Σημείωση</i>	31.12.2021	31.12.2020
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	5	4.136.171	4.392.500
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	6	1.312.828	1.794.623
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	11	5.663.538	5.031.264
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις		53.838	55.476
		11.166.375	11.273.863
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	7	53.088.667	61.776.964
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	8	50.457.342	47.900.945
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	8	78.599.642	49.858.870
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις		-	4.488.340
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	9	31.180.747	51.496.064
		213.326.398	215.521.183
Σύνολο ενεργητικού		224.492.773	226.795.046
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	10	233.856.251	233.856.251
Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο		77.439.823	77.439.823
Τακτικό Αποθεματικό		3.637.977	3.637.977
Κέρδη εις νέον		(187.268.976)	(170.720.112)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		127.665.075	144.213.939
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	12	12.831.728	14.993.831
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	650.172	1.102.899
		13.481.900	16.096.730
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	13	75.676.261	65.777.433
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	678.071	706.944
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	24	6.991.465	-
		83.345.797	66.484.377
Σύνολο υποχρεώσεων		96.827.697	82.581.107
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		224.492.773	226.795.046

Οι σημειώσεις στις σελίδες 7 έως 34 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

III. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό Υπερ το άρτιο	Τακτικό Αποθεματικό	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2020		23.360.692	79.199.566	3.637.977	(171.554.712)	(65.356.477)
Καθαρά κέρδη χρήσης		-	-	-	1.621.692	1.621.692
Αναλογιστικές ζημιές προ φόρων	11	-	-	-	(1.035.648)	(1.035.648)
Φόρος Εισοδήματος	12	-	-	-	248.556	248.556
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		-	-	-	834.600	834.600
Συναλλαγές με τους μετόχους:						
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		210.495.559	(1.759.743)	-	-	208.735.816
Σύνολο Συναλλαγών με τους μετόχους		210.495.559	(1.759.743)	-	-	208.735.816
31 Δεκεμβρίου 2020		233.856.251	77.439.823	3.637.977	(170.720.112)	144.213.939
1 Ιανουαρίου 2021 - Δημοσιευμένα στοιχεία		233.856.251	77.439.823	3.637.977	(170.720.112)	144.213.939
Καθαρές Ζημιές χρήσης		-	-	-	(16.175.351)	(16.175.351)
Αναλογιστικά ζημιές προ φόρων	11	-	-	-	(402.609)	(402.609)
Φόρος Εισοδήματος	12	-	-	-	29.096	29.096
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		-	-	-	(16.548.864)	(16.548.864)
31 Δεκεμβρίου 2021		233.856.251	77.439.823	3.637.977	(187.268.976)	127.665.075

Οι σημειώσεις στις σελίδες 7 έως 34 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

IV. Κατάσταση ταμειακών ροών

	Σημείωση	1.1.2021 έως 31.12.2021	1.1.2020 έως 31.12.2020
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	20	(9.649.677)	(205.901.976)
Καταβληθέντες τόκοι		(143.642)	(137.226)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(9.516.330)	(2.474.504)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		(19.309.649)	(208.513.706)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	5	(141.084)	(89.633)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		471	1.341
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(140.613)	(88.292)
Ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες			
Πληρωμές υποχρεώσεων από μισθώσεις	14	(865.054)	(835.903)
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		-	210.495.536
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		(865.054)	209.659.633
Καθαρή (μείωση) / αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		(20.315.317)	1.057.635
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		51.496.064	50.438.429
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης		31.180.747	51.496.064

Αθήνα, 28 Σεπτεμβρίου 2022

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ REPORTING

Susanne Kohout

Nicolas Thiriet

Νικόλαος Παπασταμούλος

Αρ. Διαβ. C4YLKYX8J

Αρ. Διαβ. 13CL58275

ΑΗ 554057
Αρ Αδείας Α Τάξης: 121691

Οι σημειώσεις στις σελίδες 7 έως 34 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε. Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία (η Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε. ή η «Εταιρεία») ιδρύθηκε στην Ελλάδα και εδρεύει στην Ελλάδα, 12ο χλμ Αθηνών Λαμίας, Μεταμόρφωσης Αττικής.

Η βασική δραστηριότητα της εταιρείας είναι η αντιπροσώπευση της αλλοδαπής εταιρείας NOVARTIS Pharma AG (μητρικής) στην Ελληνική αγορά σε σχέση με την εισαγωγή και εμπορία φαρμακευτικών προϊόντων αλλά και η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων σε συνεργασία με άλλα νομικά πρόσωπα (ημεδαπά ή αλλοδαπά).

Η εταιρεία είναι θυγατρική της εταιρείας Novartis AG με έδρα την Ελβετία η οποία συντάσσει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα της Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αποτελούν τις έβδομες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, αφού έως την 31 Δεκεμβρίου 2014 συντάσσονταν Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τις Ελληνικές Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές («ΕΓΠΛΑ»). Η μετάβαση στα ΔΠΧΑ διενεργήθηκε ως αποτέλεσμα της αλλαγής του νομοθετικού πλαισίου σε σχέση με την κατάρτιση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Οι χρηματοοικονομικές αυτές καταστάσεις έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 28η Σεπτεμβρίου 2022 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί από την διοίκηση με βάση τις αρχές:

- 1) Της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern)
- 2) Του ιστορικού κόστους

και είναι σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το οικονομικό έτος 2021 η Εταιρεία κατάφερε να συγκρατήσει τον κύκλο εργασιών και την λειτουργική κερδοφορία. Η συνεχής αύξηση του ποσού που προκύπτει ως υποχρέωση των φαρμακευτικών εταιρειών από τον θεσμοθετημένο μηχανισμό αυτόματης επιστροφής της υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης («clawback») καθώς και η σημαντική αύξηση των υποχρεωτικών εκπτώσεων («rebates») που προκύπτουν από την νομοθεσία καθιστούν το επιχειρηματικό περιβάλλον του κλάδου σημαντικά ασταθές και ευμετάβλητο. Η Εταιρεία συνεργάζεται με τις εταιρείες του ομίλου στο εξωτερικό, μέσω της επίτευξης συμφωνίας για παροχή σημαντικών εκπτώσεων προς ενίσχυση της λειτουργικής της κερδοφορίας και στα πλαίσια της γενικότερης υποστήριξης των δραστηριοτήτων της. Με βάση τα παραπάνω, η Διοίκηση εκτιμά ότι έχει διασφαλίσει την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας και ως εκ τούτου οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Μακροοικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Ελλάδα

Το 2022 παρατηρείται ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα, καθώς το πραγματικό ΑΕΠ σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Economic Forecast, Summer 2022) προβλέπεται να αυξηθεί κατά 4% σε ετήσια βάση για το 2022, ενώ περαιτέρω άνοδος κατά 2,4% εκτιμάται για το 2023. Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις της για την άνοδο του ΑΕΠ το 2022, σε 3,2% (Εκθεση Νομισματικής Πολιτικής, Ιούνιος 2022), από 3,8% τον Απρίλιο (Ετήσια Έκθεση του Διοικητή) εξαιτίας της αβεβαιότητας που απορρέει από τη συνέχιση του πολέμου στην Ουκρανία, των διαταραχών που έχουν προκληθεί στην προσφορά ενέργειας και την επακόλουθη περαιτέρω άνοδο του ενεργειακού κόστους και του γενικού επιπέδου τιμών. Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ESI), ο οποίος αποτελεί πρόδρομο δείκτη της οικονομικής δραστηριότητας, υποχώρησε στις 104,3 μονάδες τον Ιούνιο, από 114,4 μονάδες τον Φεβρουάριο, λόγω της αυξημένης

αβεβαιότητας μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, παραμένοντας ωστόσο πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (102,5 μονάδες).

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον της έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και τα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Οι λογιστικές αρχές που περιγράφονται κατωτέρω έχουν εφαρμοστεί σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται.

2.1.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1 Ιανουαρίου 2021 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση) «Παραχωρήσεις σε ενοίκια που σχετίζονται με τον COVID-19»

Η τροποποίηση παρέχει στους μισθωτές (αλλά όχι τους εκμισθωτές) τη δυνατότητα προαιρετικής εξαιρέσης από την εκτίμηση του κατά πόσον η παραχώρηση σε ενοίκιο που σχετίζεται με τον COVID-19 είναι τροποποίηση της μίσθωσης. Οι μισθωτές μπορούν να επιλέξουν να λογιστικοποιήσουν τις παραχωρήσεις σε ενοίκια με τον ίδιο τρόπο που θα έκαναν για αλλαγές που δεν είναι τροποποιήσεις μισθώσεων. Η τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στην Εταιρεία.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) «Παράταση της προσωρινής απαλλαγής από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9»

Η τροποποίηση αλλάζει την καθορισμένη ημερομηνία λήξης για την προσωρινή εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα», έτσι ώστε οι οντότητες να υποχρεούνται να εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 9 για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2023. Η τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στην Εταιρεία.

ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39, ΔΠΧΑ 7, ΔΠΧΑ 4 και ΔΠΧΑ 16 (Τροποποιήσεις) «Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς – Φάση 2»

Οι τροποποιήσεις συμπληρώνουν αυτές που εκδόθηκαν το 2019 και επικεντρώνονται στις επιπτώσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν μια εταιρεία αντικαθιστά το παλιό επιτόκιο αναφοράς με ένα εναλλακτικό επιτόκιο αναφοράς ως αποτέλεσμα της αναμόρφωσης. Πιο συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το πώς μια εταιρεία θα λογιστικοποιήσει τις αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών μέσων, πώς θα λογιστικοποιήσει τις αλλαγές στις σχέσεις αντιστάθμισής της και τις πληροφορίες που πρέπει να γνωστοποιήσει. Η τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στην Εταιρεία.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση) «Παραχωρήσεις σε ενοίκια που σχετίζονται με τον COVID-19 – Παράταση περιόδου εφαρμογής (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Απριλίου 2021)

Η τροποποίηση παρατείνει την εφαρμογή της πρακτικής διευκόλυνσης που δόθηκε για τις παραχωρήσεις σε ενοίκια κατά ένα έτος για να καλύψει τις μειώσεις στα ενοίκια που οφείλονται στις ή έως τις 30 Ιουνίου 2022. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει εφαρμογή στην Εταιρεία.

ΔΛΠ 16 (Τροποποίηση) «Ενσώματα πάγια – Έσοδα πριν από την προβλεπόμενη χρήση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση απαγορεύει στην οντότητα να αφαιρεί από το κόστος ενσώματου παγίου τυχόν έσοδα που λαμβάνονται από την πώληση ειδών που παράγονται ενώ η οντότητα προετοιμάζει το πάγιο για την προοριζόμενη χρήση του. Απαιτεί επίσης από τις

οντότητες να γνωστοποιούν χωριστά τα ποσά των εσόδων και των δαπανών που σχετίζονται με τέτοια παραγόμενα είδη που δεν αποτελούν αποτέλεσμα της συνήθους δραστηριότητας της οντότητας. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει εφαρμογή στην Εταιρεία.

ΔΛΠ 37 (Τροποποίηση) «Επαχθείς συμβάσεις – Κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι «το κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης» περιλαμβάνει το άμεσα σχετιζόμενο κόστος της εκπλήρωσης αυτής της σύμβασης και την κατανομή άλλων δαπανών που σχετίζονται άμεσα με την εκτέλεσή της. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι, προτού αναγνωριστεί χωριστή πρόβλεψη για επαχθή σύμβαση, μια οντότητα αναγνωρίζει τυχόν ζημιά απομείωσης στα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπλήρωση της σύμβασης, και όχι σε περιουσιακά στοιχεία που ήταν αφοσιωμένα μόνο στη συγκεκριμένη σύμβαση. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει εφαρμογή στην Εταιρεία.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Αναφορά στο Εννοιολογικό Πλαίσιο» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση επικαιροποίησε το πρότυπο ώστε να αναφέρεται στο Εννοιολογικό Πλαίσιο για τη Χρηματοοικονομική Αναφορά που εκδόθηκε το 2018, όταν πρέπει να προσδιοριστεί τι συνιστά περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση σε μία συνένωση επιχειρήσεων. Επιπλέον, προστέθηκε μια εξαίρεση για ορισμένους τύπους υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν σε μια συνένωση επιχειρήσεων. Τέλος, διευκρινίζεται ότι ο αποκτών δεν πρέπει να αναγνωρίζει ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται στο ΔΛΠ 37, κατά την ημερομηνία απόκτησης. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει εφαρμογή στην Εταιρεία.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) «Παρουσίαση των Οικονομικών καταστάσεων» και Δεύτερη Δήλωση Πρακτικής ΔΠΧΑ «Γνωστοποίηση λογιστικών πολιτικών» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πληροφορίες ως προς τις λογιστικές τους πολιτικές όταν αυτές είναι ουσιώδεις και παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με την έννοια του ουσιώδους όταν αυτή εφαρμόζεται σε γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές στις λογιστικές εκτιμήσεις και σφάλματα: Ορισμός των λογιστικών εκτιμήσεων» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το πώς θα πρέπει οι εταιρείες να διακρίνουν τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές από τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) «Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις απαιτούν οι εταιρείες να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενη φορολογία σε συγκεκριμένες συναλλαγές που, κατά την αρχική αναγνώριση, οδηγούν σε ίσα ποσά φορολογητέων και εκπεστέων προσωρινών διαφορών. Αυτό ισχύει συνήθως για συναλλαγές, όπως οι μισθώσεις για τους μισθωτές και οι υποχρεώσεις αποκατάστασης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 17 (Τροποποίηση) «Αρχική Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 και ΔΠΧΑ 9 – Συγκριτική πληροφόρηση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Η τροποποίηση είναι μια επιλογή μετάβασης που σχετίζεται με τη συγκριτική πληροφόρηση σχετικά με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται κατά την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17. Η τροποποίηση αποσκοπεί στο να βοηθήσει τις οντότητες να αποφύγουν προσωρινές λογιστικές αναντιστοιχίες μεταξύ χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και

υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων, και ως εκ τούτου να βελτιώσει τη χρησιμότητα της συγκριτικής πληροφόρησης για τους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η τροποποίηση δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2018–2020 (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Η τροποποίηση εξετάζει ποια έξοδα πρέπει να περιληφθούν στην αξιολόγηση του 10% για την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Τα σχετικά κόστη ή αμοιβές θα μπορούσαν να καταβληθούν είτε σε τρίτους είτε στον δανειστή. Σύμφωνα με την τροποποίηση, το κόστος ή οι αμοιβές που καταβάλλονται σε τρίτους δεν θα συμπεριληφθούν στην αξιολόγηση του 10%. Η τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στην Εταιρεία.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Η τροποποίηση αφαιρέσει το παράδειγμα για πληρωμές από τον εκμισθωτή σχετικά με τις βελτιώσεις μισθωμάτων στο επεξηγηματικό παράδειγμα 13 του προτύπου, προκειμένου να εξαλειφθεί οποιαδήποτε πιθανή σύγχυση σχετικά με τον χειρισμό των κινήτρων μίσθωσης. Η τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στην Εταιρεία.

2.2. Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας επιμετρούνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η Εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών ή της αποτίμησης όταν τα στοιχεία επανεκτιμώνται. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία αναφοράς, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

2.3. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν: βελτιώσεις σε ακίνητα, μηχανολογικό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό. Τα ενσώματα πάγια επιμετρούνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων ή καταχωρούνται ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν αναμένεται να επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του μέρους του παγίου που αντικαθίσταται παύει να αναγνωρίζεται.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μέγιστης ωφέλιμης ζωής τους ως εξής:

▪ Βελτιώσεις σε ιδιόκτητα κτίρια	40 έτη
▪ Μηχανολογικός εξοπλισμός	3 έτη
▪ Μεταφορικά μέσα	3 έτη
▪ Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων επανεξετάζονται και αναπροσαρμόζονται αν κριθεί απαραίτητο στο τέλος κάθε χρήσεως.

Η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου απομειώνεται στην ανακτήσιμη αξία του όταν η λογιστική του αξία υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του.

2.4. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποσβένονται ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημιά απομείωσής του καταχωρείται στα αποτελέσματα. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσεως. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύνανται να προσδιοριστούν ξεχωριστά (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Οι απομειώσεις που έχουν αναγνωρισθεί σε προηγούμενες περιόδους σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν αναστροφή.

2.5. Χρηματοοικονομικά μέσα

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρεία αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα κόστη συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξοδοποιούνται. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9, τα χρεόγραφα επιμετρούνται στη συνέχεια στο αποσβέσιμο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης. Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως κριτήριο SPPI (“solely payments of principal and interest”) και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρεογράφων της Εταιρείας γίνεται ως εξής:

I. Χρεόγραφα στο αποσβέσιμο κόστος για τα χρεόγραφα τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου, που σκοπό έχει τη διατήρησή τους ώστε να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές, ενώ ταυτόχρονα πληρούν το κριτήριο SPPI. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αυτής της κατηγορίας αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά προκύπτει όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται, αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

II. Συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος, χωρίς μεταφορά των κερδών ή ζημιών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την απο-αναγνώριση τους. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μόνο οι συμμετοχικοί τίτλοι τους οποίους η Εταιρεία έχει την πρόθεση να κρατήσει στο προβλεπόμενο μέλλον και έχει αμετάκλητα αποφασίσει να τους ταξινομήσει κατά τον τρόπο αυτό στην αρχική αναγνώρισή τους ή στη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9. Οι συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος δεν υπόκεινται σε απομείωση. Μερίσματα από τέτοιες επενδύσεις συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός αν αντιπροσωπεύουν ανάκτηση του κόστους της επένδυσης.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διαφορών

εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στην Εταιρεία).

III. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Λοιπά κέρδη / (ζημιές)».

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσο η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Η Εταιρεία αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται σαν ποσοστό επί το υπόλοιπο των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ανά κατηγορία (απαιτήσεις από Δημόσιο, απαιτήσεις από ιδιωτικό τομέα κτλ) με βάση ιστορικά στοιχεία σχετιζόμενα με την α) ανακτησιμότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, β) την χρονική περίοδο της είσπραξη και γ) των αναγνωρισμένων παρελθουσών ζημιών που έχουν προκύψει από την μη είσπραξη αυτών.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, ανεξάρτητα από το πότε προέκυψε η αθέτηση.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν η Εταιρεία ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανakλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που η Εταιρεία θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.6. Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν εμπορεύματα, έτοιμα και ημιτελή προϊόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του πρότυπου κόστους που ακολουθείται πάγια. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης.

2.7. Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις είναι τα ποσά που οφείλονται από τους πελάτες για προϊόντα που πουλήθηκαν ή υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε αυτούς κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία ορίζεται ως το ποσό τιμολόγησης μείον προσαρμογές για μειώσεις όπως εκπτώσεις και παρακρατήσεις και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των προβλέψεων για ζημιές απομείωσης. Δεν αναγνωρίζεται απομείωση σε απαιτήσεις έναντι του δημοσίου για τις επιπτώσεις της διαχρονικής αξίας του χρήματος κατά την αρχική αναγνώριση, καθώς η εύλογη αξία αυτών των απαιτήσεων αναμένεται να τακτοποιηθεί εντός 60 ημερών από την τιμολόγηση. Προβλέψεις για ζημιές απομείωσης των απαιτήσεων έναντι του δημοσίου δεν αναγνωρίζονται εκτός και εάν η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών διαφέρει σημαντικά από την λογιστική αξία των απαιτήσεων.

Η πρόβλεψη για επισφάλεια καθορίζεται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη πως η Εταιρεία δεν θα είναι σε θέση να εισπράξει τα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους. Για την επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των εμπορικών απαιτήσεων ιδιωτικών πελατών οι προβλέψεις απομείωσης που διενεργούνται σε συλλογική βάση, προκύπτουν με βάση ιστορικά στοιχεία. Ενδείξεις σημαντικών οικονομικών δυσχερειών των πελατών εκτός του Δημοσίου, όπως πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομικής αναδιοργάνωσης και αδυναμία εξόφλησης των υποχρεώσεών τους πέρα του συμβατικού ορίου (πέρα των 180 ημερών από τη λήξη προθεσμίας πληρωμής) συνιστούν λόγο για έλεγχο απομείωσης της απαίτησης. Για τις απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η Εταιρεία για την πρόβλεψη απομείωσης λαμβάνει υπόψη την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο, και επιβαρύνει τα «Εξόδα διοίκησης». Υπόλοιπα τα οποία δεν πρόκειται να εισπραχθούν διαγράφονται από τις απαιτήσεις και επιβαρύνουν τα «Εξόδα διοίκησης» ενώ η είσπραξη υπολοίπων που έχουν ήδη διαγραφεί ωφελούν την κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.8. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και άλλες βραχυπρόθεσμες

επενδύσεις υψηλής ρευστότητας με λήξη μέχρι και τρεις μήνες. Στην κατάσταση ταμειακών ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τις καταθέσεις όψεως.

2.9. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της εταιρείας.

2.10. Εμπορικές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις πληρωμής προϊόντων και υπηρεσιών που αποκτήθηκαν κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας από τους προμηθευτές. Οι εμπορικές υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή τους πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο χρόνο. Αν η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και πέραν του έτους, τότε καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

2.11. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει τρέχοντα φόρο και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος επίσης αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαδώς θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς στην Ελλάδα. Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις στις φορολογικές δηλώσεις σχετικά με καταστάσεις όπου η φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Σχηματίζει προβλέψεις, όπου είναι απαραίτητο, σε σχέση με τα ποσά που αναμένονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές. Οι σχετικές προβλέψεις περιλαμβάνουν και τις προσαυξήσεις που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημιά. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαδώς θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται να είναι σε ισχύ όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα ανακτηθεί ή η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμο εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή όταν υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιηθούν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

2.12. Παροχές στο προσωπικό

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η Εταιρεία έχει υποχρέωση σε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών βάσει της ελληνικής νομοθεσίας που καθορίζει το ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής που θα λάβει ένας εργαζόμενος κατά τη συνταξιοδότησή του, η οποία εξαρτάται από περισσότερους από έναν παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και η αποζημίωση.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά την ημερομηνία αναφοράς μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος με βάση όσα προβλέπει η Ελληνική νομοθεσία και οι πολιτικές της εταιρείας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος. Η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή υπολογίζεται με την προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών χρησιμοποιώντας επιτόκια υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο Ευρώ και που έχουν διάρκεια που προσεγγίζει τη διάρκεια της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης του προγράμματος καθορισμένων παροχών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός από την περίπτωση που συμπεριλαμβάνεται στο κόστος ενός περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση των εργαζομένων μέσα στη χρήση καθώς και μεταβολές λόγω περικοπών ή διακανονισμών.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης. Το κόστος αυτό συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις παροχές σε εργαζομένους.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από αλλαγές σε αναλογιστικές υποθέσεις αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στη χρήση που έχουν προκύψει.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα πρόγραμμα, στο οποίο η Εταιρεία πληρώνει πάγιες εισφορές σε μία ξεχωριστή εταιρεία. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση να πληρώσει επιπλέον εισφορές, αν τα επενδυμένα περιουσιακά στοιχεία είναι ανεπαρκή για να αντιμετωπίσουν τις αναμενόμενες παροχές για την υπηρεσία των εργαζομένων που αφορά την τρέχουσα περίοδο καθώς και προγενέστερες περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών, η Εταιρεία πληρώνει εισφορές σε δημόσια ή ιδιωτικά ασφαλιστικά ταμεία είτε υποχρεωτικά είτε συμβατικά είτε εθελοντικά. Μετά την πληρωμή των εισφορών δεν υφίσταται περαιτέρω δέσμευση για την εταιρεία. Οι εισφορές αναγνωρίζονται σαν κόστος παροχών σε εργαζομένους όταν αυτές καθίστανται πληρωτέες. Οι προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται σαν περιουσιακό στοιχείο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή επιστροφή χρημάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης καθίστανται πληρωτέες όταν η Εταιρεία τερματίζει την απασχόληση πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος δέχεται την εθελούσια αποχώρηση με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά για αυτές τις παροχές και β) όταν η Εταιρεία αναγνωρίζει έξοδα από αναδιοργάνωση που είναι στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 στα οποία περιλαμβάνεται η πληρωμή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Στην περίπτωση που γίνεται προσφορά για εθελούσια αποχώρηση, οι παροχές τερματισμού της αποχώρησης υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχθούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς προεξοφλούνται.

(γ) Παροχή έκτακτων αμοιβών (Bonus)

Έκτακτες αμοιβές καταβάλλονται στο προσωπικό κατόπιν σχετικής απόφασης της Διοίκησης και βάση υπολογισμού τους είναι τα αποτελέσματα της εταιρείας και η απόδοση του προσωπικού. Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρέωση και έξοδο για έκτακτες αμοιβές όταν αυτές υπολογίζονται και εγκρίνονται από τη Διοίκηση της εταιρείας έως το τέλος της χρήσης.

(δ) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.13. Λειτουργικά έσοδα

Το έσοδο αποτιμάται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή εισπρακτέου ανταλλάγματος και αντιπροσωπεύει το εισπρακτέο ποσό για τα εμπορεύματα που πωλήθηκαν, καθαρό από υποχρεωτικές και εμπορικές εκπτώσεις, επιστροφές και Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Η Εταιρεία πωλεί συνταγογραφούμενα φάρμακα και αναγνωρίζει το έσοδο, όταν το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και όταν συγκεκριμένα κριτήρια πληρούνται για κάθε δραστηριότητα της εταιρείας, όπως περιγράφονται πιο κάτω.

2.14. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

Το κονδύλι «Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης» περιλαμβάνει έσοδα για παροχή υπηρεσιών και διαχειριστικά έξοδα που επαναχρεώνονται στον όμιλο και στους πελάτες. Τα έσοδα από παρεπόμενες υπηρεσίες λογίζονται στην περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2.15. Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων ή απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται έσοδα από τόκους με το ίδιο επιτόκιο (αρχικό πραγματικό επιτόκιο) επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

2.16. Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία του ανταλλάγματος που έχει εισπραχθεί ή είναι εισπρακτέο από τις συνήθεις δραστηριότητες της εταιρείας. Τα έσοδα παρουσιάζονται αφαιρουμένων των εμπορικών εκπτώσεων, των επιστροφών, όλων των νομοθετημένων εκπτώσεων (rebates) προς τους πελάτες δημοσίου και πληρωμής υπερβάσεων φαρμακευτικής δαπάνης (claw back) καθώς και παρακρατήσεων επί των εισπράξεων που εφαρμόζονται από δημόσια νοσοκομεία, ασφαλιστικούς οργανισμούς και λοιπούς δημοσίους φορείς.

Η Εταιρεία πωλεί συνταγογραφούμενα φάρμακα σε νοσοκομεία, ασφαλιστικούς οργανισμούς φαρμακαποθήκες και φαρμακεία. Έσοδα αναγνωρίζονται όταν το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή και όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη των προϊόντων έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή. Προβλέψεις για εκπτώσεις που είναι νομοθετημένες καταχωρούνται αφαιρετικά των εσόδων κατά τον χρόνο αναγνώρισης των εσόδων με βάση ιστορικά δεδομένα και την ισχύουσα νομοθεσία. Πρόβλεψη για επιστροφές πωλήσεων αναγνωρίζονται όταν το ποσό θεωρείται σημαντικό. Η εταιρεία δεν έχει ιστορικό υψηλών επιστροφών και εξ αυτού συνάγεται ότι δεν αναμένονται σημαντικές επιστροφές από πωλήσεις της τρέχουσας και των προηγούμενων χρήσεων.

2.17. Μισθώσεις

Η Εταιρεία ως μισθωτής

Αναγνώριση και αρχική επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Κατά την ημερομηνία έναρξης μίας μισθωτικής περιόδου η Εταιρεία αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης προβαίνοντας σε επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης του στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης, τις τυχόν καταβολές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν πριν ή κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, μειωμένες με τα κίνητρα μίσθωσης που εισπράχθηκαν, τα αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τον μισθωτή, και μία εκτίμηση των δαπανών που θα βαρύνουν την Εταιρεία κατά την αποσυναρμολόγηση και την απομάκρυνση του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, την αποκατάσταση του χώρου στον οποίον βρίσκεται το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού ή την αποκατάσταση του στοιχείου του ενεργητικού όπως απαιτείται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μίσθωσης.

Αρχική επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων καταβολών μισθωμάτων κατά την ημερομηνία αυτήν. Όταν το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης είναι εφικτό να προσδιοριστεί κατάλληλα, τότε οι καταβολές μισθωμάτων θα προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αυτό.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:

(α) τις σταθερές καταβολές μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,

(β) τις τυχόν μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που εξαρτώνται από τη μελλοντική μεταβολή δεικτών ή επιτοκίων, οι οποίες επιμετρώνται αρχικά χρησιμοποιώντας την τιμή του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,

(γ) τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει η Εταιρεία ως εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας,

(δ) την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αγοράς εφόσον είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι η Εταιρεία θα εξασκήσει το δικαίωμα, και

(ε) τις καταβολές ποινών για τον τερματισμό της μίσθωσης, εάν η μισθωτική περίοδος αντανakλά την εξάσκηση του δικαιώματος της Εταιρείας για τον τερματισμό της μίσθωσης.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μεταγενέστερη επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού με το μοντέλο του κόστους:

(α) μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και σωρευμένες ζημιές απομείωσης, και

(β) προσαρμοσμένο για τυχόν μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης.

Η Εταιρεία εφαρμόζει τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 αναφορικά με την απόσβεση του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο και εξετάζει για τυχόν απομείωση.

Οι αποσβέσεις δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μίσθωσής τους ως εξής:

- Κτίρια 9 έτη
- Μεταφορικά μέσα 3-5 έτη

Μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης, ως ακολούθως:

(α) αυξάνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης,

(β) μειώνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά τα μισθώματα που έχουν καταβληθεί, και

(γ) επιμετρώντας εκ νέου την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά τυχόν επανεκτίμηση ή τροποποίηση της μίσθωσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία αναγνωρίζει στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:

(α) το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και

(β) τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές.

2.18. Μερίσματα

Τα μερίσματα αναγνωρίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του έτους που εγκρίνονται από τους μετόχους της εταιρείας. Η εταιρεία κατά την παρούσα χρήση δεν θα προχωρήσει σε διανομή μερισμάτων.

2.19. Ανακατάταξη κονδυλίων

Τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για προηγούμενες περιόδους αναφοράς, αναπροσαρμόζονται προκειμένου να καταστούν ομοειδή και συγκρίσιμα με εκείνα της παρούσας χρήσης. Στα συγκριτικά στοιχεία της χρήσης που έληξε τη 31.12.2021 δεν πραγματοποιήθηκαν ανακατατάξεις κονδυλίων.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική που εφαρμόζει η εταιρεία στην διαχείριση των κινδύνων επικεντρώνεται στην αδυναμία πρόβλεψης του χρόνου είσπραξης των πωλήσεων προς το δημόσιο καθώς και στην αβεβαιότητα του ύψους της αυτόματης επιστροφής υπέρβασης φαρμακευτικής δαπάνης από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. όπως θεσπίστηκε με τον νόμο 4052/1.3.2012 και ισχύει. Η εταιρεία επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις πιθανές συνέπειες των παραπάνω στην ρευστότητα και στα αποτελέσματα της.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση όλων των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς το σύνολο των συναλλαγών της είναι σε Ευρώ.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς δεν διαθέτει σημαντικά τοκοφόρα κονδύλια ενεργητικού ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκαλεί ένα συμβαλλόμενο μέρος που συμμετέχει σε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο σε ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος μέσω της μη εκπλήρωσης μιας υποχρέωσής του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που διακρατούνται στις τράπεζες και τις εμπορικές απαιτήσεις.

Η Εταιρεία δεν υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 92% (2020: 90%) σε μια και μόνο τράπεζα με υψηλή πιστοληπτική ικανότητα, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα/ Moody's	31.12.2021	31.12.2020
A1	28.736.830	46.180.777
B2	2.212.086	5.292.754
B2	230.851	992
B3	980	21.541
Σύνολο	31.180.747	51.496.064

Οι πωλήσεις προς το Δημόσιο αποτελούν το 54% των εσόδων από πωλήσεις για το έτος 2021 (2020: 55%). Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι πωλήσεις πραγματοποιούνται με πελάτες που χαρακτηρίζονται από το κατάλληλο πιστοληπτικό ιστορικό. Η διοίκηση παρακολουθεί τακτικά την χρονολογική κατάταξη των εκκρεμών απαιτήσεων.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται αποτελεσματικά το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο υπόκειται θέτοντας όρια στην έκθεσή της σε μεμονωμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη και μέσω κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου. Οι εν λόγω κίνδυνοι επανεξετάζονται περιοδικά και η Εταιρεία παρακολουθεί την πιστοληπτική ποιότητα των εμπορικών της απαιτήσεων σε συνεχή βάση. Τα υπόλοιπα των ταμειακών διαθεσίμων διατηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα εγκεκριμένα από τη μητρική που φέρουν αποδεκτή πιστωτική αξιολόγηση.

Οι απαιτήσεις από πελάτες αναλύονται ως ακολούθως, όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο:

Κατάταξη πιστωτικού κινδύνου	31.12.2021	31.12.2020
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	65.439.043	94.062.300
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	3.881.790	27.400.371
Απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	3.288.940	3.361.160
Προβλέψεις	(3.288.940)	(3.361.160)
Σύνολο Πελατών	69.320.833	121.462.671

Σημείωση: Το ποσό των προβλέψεων κρίνεται επαρκές, καθώς μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, καλύπτεται από ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου που έχει συναφθεί με ασφαλιστικές εταιρείες του εξωτερικού. Η φερεγγυότητα για το σύνολο των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προκύπτει από εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις, όπως αυτές παρέχονται από συνεργαζόμενες εξειδικευμένες εταιρείες:

31 Δεκεμβρίου 2021	Σύνολο	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)	Χωρίς Αξιολόγηση
Απαιτήσεις από Πελάτες	72.609.774	20.071.544	17.799.668	25.624.639	9.113.923

31 Δεκεμβρίου 2020	Σύνολο	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)	Χωρίς Αξιολόγηση
Απαιτήσεις από Πελάτες	124.823.831	17.121.165	18.976.387	78.568.488	10.157.792

Σημείωση: Η ανάλυση της φερεγγυότητας των απαιτήσεων πελατών αφορά στο αρχικό ποσό Απαιτήσεων από πελάτες πριν την αφαίρεση της πρόβλεψης απομείωσης του καθώς και του συμψηφισμού του με υποχρεώσεις για Rebates και Clawback ύψους Ευρώ 24.419.447 (2020: Ευρώ 77.835.365).

Στην κατηγορία A1-A2 αξιολογούνται πελάτες με πολύ χαμηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου, στην κατηγορία B1-C2 οι πελάτες με χαμηλό έως και μέτριο βαθμό πιστωτικού κινδύνου και στην κατηγορία D1-NT όλοι οι πελάτες με υψηλό και πολύ υψηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου. Για την τελευταία κατηγορία η Εταιρεία αξιολογεί διαρκώς την πιστωτική της πολιτική και έχει σχηματίσει επαρκή πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων.

Για πελάτες με ανοιχτό ποσό πιστώσεων που ανερχόταν σε Ευρώ 9.113.923 στις 31/12/2021 (2020: 10.157.792) δεν έχει διενεργηθεί αξιολόγηση από εξωτερικές εξειδικευμένες εταιρείες. Από το σύνολο των Ευρώ 9.113.923 το ποσό των Ευρώ 6.085.571 έχει εισπραχθεί μέχρι την σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και θεωρείται η κατάταξη του στην κατηγορία B1-C2 ενώ το υπόλοιπο ποσό που δεν έχει εισπραχθεί Ευρώ 3.028.352 θεωρείται στην κατηγορία D1-NT.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υποδεικνύει τη διατήρηση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, την διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και την ικανότητα για κλείσιμο των θέσεων στην αγορά. Οι συμβατικές υποχρεώσεις τις εταιρείες είναι πληρωτέες σε διάστημα μικρότερο του ενός έτους και αφορούν σε συναλλαγές με την μητρική εταιρεία. Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση. Η λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιείται από την ανώτερη διοίκηση για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Επιπλέον η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση με εγγύηση της μητρικής εταιρείας. Η εταιρεία διατηρεί για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της λογαριασμό με όριο υπερανάλιψης Ευρώ 10 εκ. στην τράπεζα CitiBank. Επίσης, η εταιρεία διατηρούσε λογαριασμό υπερανάλιψης με όριο Ευρώ 10 εκατ στην τράπεζα Alpha Bank, μέχρι και 30.06.2021.

Διαχείριση κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να παραμένει σε συνεχιζόμενη δραστηριότητα με σκοπό να παράγει κέρδη για τους μετόχους και οφέλη για τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη και να διατηρήσει τη βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

Προκειμένου να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

3.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Δεν υπάρχουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που να επιμετρούνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2021.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι προκύπτουσες λογιστικές εκτιμήσεις, εξ ορισμού, σπανίως ισούνται με τα σχετικά πραγματικά αποτελέσματα. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες αφορούν φόρο εισοδήματος.

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος απαιτείται να ασκηθεί κρίση από τη Διοίκηση. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις για αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους βασισμένη σε εκτιμήσεις σχετικά με το κατά πόσον θα επιβληθούν πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις. Εάν το τελικό αποτέλεσμα της φορολογικής εκκαθάρισης ή του φορολογικού ελέγχου είναι

διαφορετικό από την πρόβλεψη που είχε αρχικά αναγνωρισθεί, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης.

4.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών

- Αναγνώριση εσόδων

Το εισόδημα αναγνωρίζεται όταν η κυριότητα και ο κίνδυνος μεταβιβάζεται στον πελάτη και είναι δυνατόν να διαμορφωθούν αξιόπιστες εκτιμήσεις για σχετικές μειώσεις. Το μικτό εισόδημα μειώνεται κατά τις εκπτώσεις, τις εισφορές και τις επιστροφές πωλήσεων που είναι ήδη γνωστές ή αναμένεται να προκύψουν. Το μικτό εισόδημα μειώνεται κατά τις εκπτώσεις, τις νομοθετημένες εισφορές (rebates), τις νομοθετημένες επιβαρύνσεις (claw back), τις παρακρατήσεις από εισπράξεις πελατών του Δημοσίου και τις επιστροφές πωλήσεων που είναι ήδη γνωστές ή που αναμένεται να προκύψουν. Η σχετική πρόβλεψη για τις αναμενόμενες εκπτώσεις, εισφορές, παρακρατήσεις και επιστροφές ανέρχεται σε περίπου 7.643.518 εκατ Ευρώ και διενεργείται κατά την στιγμή της πώλησης βάσει των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στην διοίκηση της εταιρείας και ως εκ τούτου δύναται να μεταβληθεί σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα.

- Φορολογία εισοδήματος

Η εταιρεία υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος στην Ελλάδα. Εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται σε σημαντικό βαθμό για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για τον φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν κάποιες συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο προσδιορισμός του τελικού φόρου δεν είναι βέβαιος κατά την διάρκεια των κανονικών εργασιών της εταιρείας. Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετος φόρος. Σε κάποιες περιπτώσεις το τελικό αποτέλεσμα μπορεί να διαφέρει από τα ποσά τα οποία καταχωρήθηκαν αρχικά, επομένως οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις της περιόδου προσδιορισμού των οριστικών ποσών.

- Ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης

Η εταιρεία αναγνωρίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που εκτιμάται ότι θα εμφανίσει στο μέλλον φορολογητέα κέρδη ικανά να συμψηφίσουν τις αντίστοιχες προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης. Με βάση την παρούσα κατάσταση και την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία η διοίκηση εκτιμά ότι υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι είναι πιο πιθανό να υπάρχουν επαρκή μελλοντικά φορολογικά κέρδη παρά να μην υπάρχουν.

- Πρόβλεψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις / απαιτήσεις

Η εταιρεία αξιολογεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα, όλες τις νομικές και συμβατικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις που ενδέχεται να απορρέουν στα πλαίσια της δραστηριότητάς της. Κατά την διαδικασία αυτή συνεργάζεται με ειδικούς συνεργάτες και με δικηγορικά γραφεία για τον προσδιορισμό αρχικά της ύπαρξης νομικών ή συμβατικών υποχρεώσεων και απαιτήσεων την εκάστοτε ημερομηνία αναφοράς και εν συνεχεία τον προσδιορισμό της τυχόν ενδεχόμενης εκροής ή εισροής πόρων. Η εταιρεία κατηγοριοποιεί τις εκκρεμείς έρευνες ή νομικές υποθέσεις, σε προβλέψεις (με την αντίστοιχη αναγνώριση) και σε ενδεχόμενες υποχρεώσεις / απαιτήσεις, με βάση τις πιθανότητες ύπαρξης ή μιας υποχρέωσης ή απαίτησης. Η εταιρεία με βάση τις εξελίξεις στην εκάστοτε υποθέσεις της και τις απόψεις των νομικών της συμβούλων δεν αναμένει κάποια σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις πέραν των ποσών που ήδη έχουν αναγνωρισθεί σαν πρόβλεψη σε αυτές.

5. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2020	220.393	7.614.200	71.452	450	1.958.210	9.864.705
Προσθήκες	-	10.600	-	-	79.033	89.633
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(15.810)	(182)	(450)	(454.156)	(470.597)
31 Δεκεμβρίου 2020	220.393	7.608.990	71.270	-	1.583.088	9.483.741
1 Ιανουαρίου 2021	220.393	7.608.990	71.270	-	1.583.088	9.483.741
Προσθήκες	-	16.080	-	-	125.004	141.084
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(8.040)	-	-	(68.959)	(76.999)
31 Δεκεμβρίου 2021	220.393	7.617.030	71.270	-	1.639.132	9.547.826
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2020	-	(3.367.178)	(71.452)	(450)	(1.659.186)	(5.098.266)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(231.103)	-	-	(199.527)	(430.631)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	15.810	182	450	421.214	437.655
31 Δεκεμβρίου 2020	-	(3.582.472)	(71.270)	-	(1.437.500)	(5.091.241)
1 Ιανουαρίου 2021	-	(3.582.472)	(71.270)	-	(1.437.500)	(5.091.241)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(228.975)	-	-	(113.413)	(342.387)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	8.040	-	-	13.934	21.974
31 Δεκεμβρίου 2021	-	(3.803.406)	(71.270)	-	(1.536.978)	(5.411.654)
Αναπόσβεστη αξία στις 1 Ιανουαρίου 2020	220.393	4.215.812	4.774	-	286.852	4.727.831
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2020	220.393	4.026.519	-	-	145.588	4.392.500
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2021	220.393	3.813.624	-	-	102.154	4.136.171

Στα πάγια της εταιρείας δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη

6. Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων

Τα αναγνωρισμένα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων αφορούν σε εκμίσθωση κτιρίων, και μεταφορικών μέσων και η κίνηση τους έχει ως εξής:

	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Σύνολο
Κόστος			
1 Ιανουαρίου 2020	-	2.245.794	2.245.794
Προσθήκες	309.835	737.262	1.047.097
Τερματισμός μίσθωσης	-	(350.922)	(350.922)
31 Δεκεμβρίου 2020	309.385	2.632.135	2.941.969
1 Ιανουαρίου 2021	309.835	2.632.135	2.941.970
Προσθήκες	34.046	304.360	338.405
Τερματισμός μίσθωσης	-	(197.734)	(197.734)
31 Δεκεμβρίου 2021	343.881	2.738.760	3.082.641
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου 2020	-	(644.840)	(644.840)
Αποσβέσεις χρήσης	(72.902)	(780.526)	(853.428)
Τερματισμός μίσθωσης	-	350.922	350.922
31 Δεκεμβρίου 2020	(72.902)	(1.074.443)	(1.147.346)
1 Ιανουαρίου 2021	(72.902)	(1.074.443)	(1.147.346)
Αποσβέσεις χρήσης	(79.986)	(740.216)	(820.201)
Τερματισμός μίσθωσης	-	197.734	197.734
31 Δεκεμβρίου 2021	(152.888)	(1.616.925)	(1.769.813)
Αναπόσβεστη αξία στις 1 Ιανουαρίου 2020	-	1.600.954	1.600.954
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2020	236.933	1.557.691	1.794.624
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2021	190.993	1.121.835	1.312.828

7. Αποθέματα

	31.12.2021	31.12.2020
Εμπορεύματα	56.433.389	65.361.123
Προϊόντα έτοιμα & ημιτελή	261.852	392.108
Πρώτες & βοηθ. ύλες-αναλώσιμα	248.482	187.513
Σύνολο	56.943.724	65.940.744
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα και κατεστραμμένα αποθέματα:		
Εμπορεύματα	3.855.057	4.163.780
	3.855.057	4.163.780
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	53.088.667	61.776.964

Το σύνολο των αποθεμάτων που παρουσιάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αφορά εμπορεύματα, έτοιμα και ημιτελή προϊόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες. Ο μειωμένος αριθμός των εμπορευμάτων το 2021 σε σχέση με το 2020, κρίνεται φυσιολογικός και οφείλεται στα αυξημένα αποθέματα για το έτος 2020 λόγω λανσαρίσματος βιοομοειδών προϊόντων Sandoz όπως το Rixathon, Hyrimoz, Ziextenzo που πραγματοποιήθηκαν στις αρχές του 2021.

8. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	31.12.2021	31.12.2020
Πελάτες	58.665.332	108.820.879
Επιταγές Εισπραπτέες	13.944.442	16.002.952
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(3.288.940)	(3.361.160)
Συμψηφισμός υποχρεώσεων για clawback & rebate	(24.419.447)	(77.835.365)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	44.901.387	43.627.306
Λοιπές απαιτήσεις	5.609.793	4.329.115
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (σημ. 23)	78.599.642	49.858.870
Σύνολο	129.110.822	97.815.291
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	53.838	55.476
Κυκλοφορούν ενεργητικό	129.056.984	97.759.815
	129.110.822	97.815.291

Οι απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη προκύπτουν από τις συμφωνίες για παροχή σημαντικών εκπτώσεων προς ενίσχυση της λειτουργικής της κερδοφορίας της Εταιρείας και οι αποίες αναγνωρίζονται στο κόστος πωληθέντων της χρήσης.

	Ιδιωτικού Τομέα	Δημοσίου Τομέα	Σύνολο	Ιδιωτικού Τομέα	Δημοσίου Τομέα	Σύνολο
	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020
Πελάτες	33.040.693	25.624.639	58.665.332	30.252.391	78.568.488	108.820.879
Επιταγές Εισπραπτέες	13.944.442	-	13.944.442	16.002.952	-	16.002.952
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(3.075.970)	(212.970)	(3.288.940)	(3.153.559)	(207.600)	(3.361.160)
Υπόλοιπο	43.909.165	25.411.669	69.320.834	43.101.784	78.360.888	121.462.672
Ανακατάταξη στις εμπορικές απαιτήσεις	(243.620)	(24.175.827)	(24.419.447)	(436.690)	(77.398.675)	(77.835.365)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	43.665.545	1.235.842	44.901.387	42.665.094	962.212	43.627.306

Η εταιρεία με βάση τις διατάξεις του νόμου Ν. 4052/2012 προβαίνει σε συμψηφισμό του ποσού επιστροφής της υπέρβασης της ετήσιας φαρμακευτικής δαπάνης (claw back) καθώς και των τριμηνιαίων επιστροφών με βάση το ύψος πωλήσεων φαρμακευτικών προϊόντων (rebates) με ισόποσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ για προμήθεια φαρμάκων. Για τον λόγο αυτό τα σχετικά δεδουλευμένα ποσά όλων των περιόδων αναφοράς εμφανίζονται αρνητικά στις απαιτήσεις όπως αναλύεται στον παραπάνω πίνακα και μέχρι το ύψος των απαιτήσεων από πωλήσεις φαρμάκων προς τα συμβεβλημένα την εκάστοτε ημερομηνία αναφοράς. Τυχόν υπερβάλον πιστωτικό υπόλοιπο εμφανίζεται στην σημείωση 15 «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» στην γραμμή «Πρόβλεψη επιστροφής φαρμακευτικής δαπάνης (Clawback & Reabate)».

Το μειωμένο ποσό των ανακατατάξεων των εμπορικών απαιτήσεων για το έτος 2021 οφείλεται στην έγκαιρη αποστολή από μεριάς ΕΟΠΥΥ του ποσού επιστροφής clawback για το 1^ο εξάμηνο του 2021. Το σχετικό γράμμα παραλήφθηκε τον Δεκέμβριο του 2021 όπου και έγινε και η σχετική εκκαθάριση το ίδιο έτος κατά το ποσό των 53.171.064 Ευρώ.

Η ανάλυση ενηλικίωσης των υπολοίπων Πελατών έχει ως εξής:

	31.12.2021	31.12.2020
Μη ληξιπρόθεσμα	65.439.043	94.062.300
Μέχρι 1 μήνα	1.288.266	21.100.787
Από 1 έως 3 μήνες	18.250	5.368.071
Από 3 έως 6 μήνες	1.675.101	732.166
Από 6 έως 12 μήνες	731.810	170.211
Πάνω απο 12 μήνες	168.363	29.135
Σύνολο	69.320.833	121.462.671

Σημείωση: Τα ποσά του πίνακα αφορούν στις απαιτήσεις απο Πελάτες, μειωμένες κατά την πρόβλεψη απομείωσης τους αλλά πριν τον συμψηφισμό με το ποσό των υποχρεώσεων καθώς και claw back και rebates ύψους Ευρώ 24.419.447 (2020: Ευρώ 77.835.365).

Η μείωση στην ενηλικίωσης των υπολοίπων Πελατών σε σχέση με το 2020 οφείλετε στις αυξημένες εισπράξεις από τον ΕΟΠΥΥ και τα Δημόσια Νοσοκομεία. Πιο αναλυτικά, ο ΕΟΠΥΥ προχώρησε το έτος 2021 στην αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υπολοίπων αλλά και στην έκδοση του claw back για το 1ο εξάμηνο 2021 ώστε να συμψηφίσει με τα υπάρχοντα ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα.

Η μεταβολή της πρόβλεψης για πελάτες και λοιπές επισφαλείς απαιτήσεις αναλύεται ως εξής:

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	3.539.008
Διαγραφή απαιτήσεων	(343.190)
Νέες προβλέψεις	165.342
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020	3.361.160
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	3.361.160
Διαγραφή απαιτήσεων	(79.239)
Νέες προβλέψεις	7.019
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	3.288.940

Η Εταιρεία προβαίνει σε πιστωτική αξιολόγηση μόνο των ιδιωτών πελατών της καθότι η πιστωτική αξιολόγηση των πελατών δημοσίου είναι όμοια με την αξιολόγηση της Ελληνικής Δημοκρατίας από τους οίκους διεθνούς αξιολόγησης. Οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις της Εταιρείας από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τα Δημόσια νοσοκομεία σε όλες τις ημερομηνίες αναφοράς δεν θεωρούνται επισφαλείς αλλά ανακτήσιμες. Για την επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των εμπορικών απαιτήσεων ιδιωτικών πελατών οι προβλέψεις απομείωσης που διενεργούνται σε συλλογική βάση, προκύπτουν με βάση ιστορικά στοιχεία.

Οι εύλογες αξίες των πελατών και λοιπών απαιτήσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	31.12.2021	31.12.2020
Τραπεζικές καταθέσεις	31.180.747	51.496.064
Σύνολο	31.180.747	51.496.064

Η Εταιρεία δεν υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 90% (2020: 92%) σε μια και μόνο τράπεζα, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα/ Moody's	31.12.2021	31.12.2020
A1	28.736.830	46.180.777
B2	2.212.086	5.292.754
B2	230.851	21.541
B3	980	992
Σύνολο	31.180.747	51.496.064

10. Μετοχικό κεφάλαιο

	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά απο έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο
1 Ιανουαρίου 2020	795.935	23.360.692	79.199.566
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	7.171.910	210.495.559	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	(2.315.451)
31 Δεκεμβρίου 2020	7.967.845	233.856.251	77.439.824
1 Ιανουαρίου 2021	7.967.845	233.856.251	77.439.824
31 Δεκεμβρίου 2021	7.967.845	233.856.251	77.439.824

Η ονομαστική αξία των μετοχών ανέρχεται σε €29,35 έκαστη. Το μετοχικό κεφάλαιο είναι ολοσχερώς καταβλημένο.

11. Αναβαλλόμενη φορολογία

Τα ποσά αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2021	31.12.2020
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(542.004)	(632.217)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	6.205.542	5.663.480
Αναβαλλόμενη φορολογία (καθαρή)	5.663.538	5.031.264

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31.12.2021	31.12.2020
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	5.031.264	4.953.138
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	603.178	(170.430)
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	29.096	248.556
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	5.663.538	5.031.264

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2020	(672.698)	(672.698)
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	40.481	40.481
31 Δεκεμβρίου 2020	(632.217)	(632.217)
1 Ιανουαρίου 2021	(632.217)	(632.217)
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	90.213	90.213
31 Δεκεμβρίου 2021	(542.004)	(542.004)

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	Πρόβλεψη clawback & rebates	Πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων	Πρόβλεψη απομείωσης πελατών	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσης	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2020	3.189.802	420.571	835.580	849.362	330.520	5.625.835
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	160.162	(296.687)	163.727	(42.684)	(195.429)	(210.911)
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	248.556	-	-	-	-	248.556
31 Δεκεμβρίου 2019	3.598.520	123.884	999.307	806.678	135.091	5.663.480
1 Ιανουαρίου 2021	3.598.520	123.884	999.307	806.678	135.091	5.663.480
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(804.636)	1.557.690	(151.195)	(83.111)	(5.784)	512.964
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	29.096	-	-	-	-	29.096
31 Δεκεμβρίου 2021	2.822.981	1.681.574	848.112	723.567	129.307	6.205.542

12. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό καθορίζονται ως εξής:

	31.12.2021	31.12.2020
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	12.831.728	14.993.831
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	12.831.728	14.993.831

Η μεταβολή της υποχρέωσης συνταξιοδοτικών παροχών κατά τη διάρκεια της χρήσης έχει ως εξής:

	31.12.2021	31.12.2020
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	14.993.831	13.290.841
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	957.497	909.943
Χρηματοοικονομικό κόστος	112.137	132.908
Κόστος διακανονισμών (σημ. 17)	4.324.869	559.595
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(7.959.215)	(935.104)
Αναλογιστικές (κέρδη) / ζημιές από δημογραφικές παραδοχές	(621.069)	660.185
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές από εμπειρία περιόδου	1.023.678	375.463
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	12.831.728	14.993.831

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	1.1.2021- 31.12.2021	1.1.2020- 31.12.2020
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	957.497	909.943
Χρηματοοικονομικό κόστος	112.137	132.908
Κόστος διακανονισμών	4.324.869	559.595
Σύνολο	5.394.503	1.602.426

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	31.12.2021	31.12.2020
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,00%	0,75%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%
Πληθωρισμός	1,75%	1,75%
Διάρκεια υποχρέωσης	18,93	18,17

Η ανάλυση ευαισθησίας για κάθε σημαντική αναλογιστική παραδοχή που δείχνει πώς η υποχρέωση καθορισμένων παροχών θα είχε επηρεαστεί από τις αλλαγές αυτές είναι η ακόλουθη:

	Μεταβολή παραδοχής	Αύξηση ποσοστού παραδοχής	Μείωση ποσοστού παραδοχής
Επιτόκιο προεξόφλησης	0,50%	Μείωση κατά 8,9%	Αύξηση κατά 10%
Μελλοντική αύξηση μισθών	0,50%	Αύξηση κατά 9,8%	Μείωση κατά 8,9%

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε μία μεταβολή της παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη, αυτό έχει μικρές πιθανότητες να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία στις κύριες αναλογιστικές παραδοχές, χρησιμοποιήθηκε η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό (παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στον προσωπικό με τη χρήση της αναλογιστικής μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

13. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	31.12.2021	31.12.2020
Προμηθευτές	9.781.997	6.392.280
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	-	59.975
Δεδουλευμένα έξοδα προσωπικού (bonus) και λοιπά έξοδα	5.806.543	5.718.029
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι-τέλη	1.972.640	2.213.369
Λοιπές υποχρεώσεις	629.050	217.686
Υποχρεώσεις για clawback & rebate πέραν του υπολοίπου που συμψηφίζεται με ισόποσες απαιτήσεις (σημ. 8)	53.376.065	47.475.081
Λοιπές προβλέψεις	4.109.966	3.701.014
Σύνολο	75.676.261	65.777.433

Η αύξηση των υποχρεώσεων οφείλεται κυρίως στην αύξηση του Clawback, συνέπεια της αυξημένης φαρμακευτικής δαπάνης, και του Rebate το έτος 2021 σε σχέση με το 2020.

14. Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις από μισθώσεις αναλύονται ως εξής:

	31.12.2021	31.12.2020
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	678.071	706.944
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	650.172	1.102.898
Σύνολο	1.328.243	1.809.842

Οι τόκοι των υποχρεώσεων από μισθώσεις ανήλθαν σε Ευρώ 16.863 (Ευρώ 17.753) για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 και συμπεριλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά έξοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Έχουν αποπληρωθεί μισθώματα ύψους Ευρώ 865.054 (2020: Ευρώ 835.903). Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις αφορούν τα περιουσιακά στοιχεία που εμφανίζονται στην σημείωση 6.

15. Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

	1.1.2021 έως 31.12.2021	1.1.2020 έως 31.12.2020
Έσοδα από τιμολόγηση εξόδων στις εταιρείες του Ομίλου	7.078.208	7.858.277
Λοιπά έσοδα	2.218	13.860
Σύνολο	7.080.426	7.872.137

16. Έξοδα ανά κατηγορία

	1.1.2021 έως 31.12.2021	1.1.2020 έως 31.12.2020
Παροχές σε εργαζόμενους	34.758.477	33.535.575
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	342.387	430.631
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων	820.201	853.428
Ενοίκια βραχυπρόθεσμων μισθώσεων	879.899	1.093.571
Δαπάνες διαφήμισης και προώθησης	11.138.513	10.176.393
Κόστος πωληθέντων αποθεμάτων	220.609.841	234.004.551
Φόροι, τέλη	1.647.135	1.889.685
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	4.549.039	5.002.047
Καταστροφή εμπορευμάτων	3.514.673	2.824.497
Λοιπά	1.911.961	4.520.363
Σύνολο	280.172.126	294.330.740

Κατανομή ανά λειτουργία:

	1.1.2021 έως 31.12.2021	1.1.2020 έως 31.12.2020
Κόστος πωλήσεων	220.609.841	234.004.551
Έξοδα διάθεσης	47.042.969	49.785.906
Έξοδα διοίκησης	12.519.316	10.540.283
Σύνολο	280.172.126	294.330.740

17. Παροχές σε εργαζομένους

	1.1.2021 έως 31.12.2021	1.1.2020 έως 31.12.2020
Μισθοί και ημερομίσθια	20.229.610	20.563.297
Αμοιβές ΔΣ	1.961.764	2.498.864
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	4.435.727	5.310.124
Παροχές εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 12)	4.324.869	559.595
Παρεπόμενες παροχές	3.342.744	3.685.221
Προβλέψεις παροχών σε εργαζομένους	463.763	918.475
Σύνολο	34.758.477	33.535.575

	31.12.2021	31.12.2020
Αριθμός προσωπικού	325	387

Οι μεταβολές στις παροχές των εργαζομένων προέρχονται μετά από την υιοθέτηση μιας νέας ευέλικτης δομής στην επιχειρησιακή μονάδα των Φαρμακευτικών προϊόντων της εταιρείας, με σκοπό να βελτιστοποιήσει την λειτουργία και βιώσιμη ανάπτυξη της στον ταχύτατα μεταβαλλόμενο κλάδο της υγειονομικής περίθαλψης. Η δομή σχεδιάστηκε με βάση τις εξελίξεις στο προϊόντικό χαρτοφυλάκιο της εταιρείας ώστε να ανταποκρίνεται ταχύτερα στις ανάγκες των ασθενών, των επαγγελματιών υγείας και του εθνικού συστήματος υγείας.

18. Χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα) – καθαρά

	1.1.2021 έως 31.12.2021	1.1.2020 έως 31.12.2020
Χρηματοοικονομικά έξοδα		
Τραπεζικά έξοδα	126.779	119.473
Τόκοι μισθώσεων	16.863	17.753
	143.642	137.226
Χρηματοοικονομικά έσοδα		
Έσοδα τόκων από τραπεζικές καταθέσεις	(471)	(1.341)
	(471)	(1.341)
Χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα) - καθαρά	143.171	135.885

19. Φόρος εισοδήματος

	1.1.2021 έως 31.12.2021	1.1.2020 έως 31.12.2020
Φόρος Εισοδήματος χρήσης	(4.420.959)	-
Φόροι και προσαυξήσεις προηγούμενων χρήσεων	(21.696.201)	(4.686.294)
Αναβαλλόμενος φόρος	603.178	(170.430)
Ανακατάταξη στο αποθεματικό Υπερ το άρτιο	-	(555.708)
Σύνολο	(25.513.982)	(5.412.432)

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον συντελεστή φόρου που ισχύει στην Ελλάδα επί των κερδών της. Η διαφορά έχει ως εξής:

	1.1.2021 έως 31.12.2021	1.1.2020 έως 31.12.2020
Κέρδη προ φόρων	9.338.631	7.034.124
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές στην Ελλάδα (24%)	(2.054.499)	(1.688.190)
Φόροι και προσαυξήσεις προηγούμενων χρήσεων	(21.696.201)	(4.686.294)
Αλλαγές φορολογικών συντελεστών	(359.861)	-
Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(307.504)	(106.605)
Φορολογική επίδραση μη αναγνωρισμένων προσωρινών διαφορών την προηγούμενη περίοδο	-	1.735.714
Φόρος από αναμόρφωση εξόδων	(1.095.918)	(667.058)
Φόρος	(25.513.982)	(5.412.433)

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2017-2020. Για τις χρήσεις που έληξαν από την 31.12.2011 μέχρι και την 31.12.2021, έχει διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος από τους Νόμιμους ελεγκτές/ελεγκτικό γραφείο (PricewaterhouseCoopers A.E.). Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» έχει εκδοθεί χωρίς ουσιαστικές προσαρμογές όσον αφορά το έξοδο φόρου και την αντίστοιχη πρόβλεψη φόρου.

Κατά το έτος 2021, διενεργήθηκε έλεγχος από τις φορολογικές αρχές για τα έτη 2014, 2015 & 2016. Ο έλεγχος ολοκληρώθηκε μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η εταιρεία προχώρησε σε αποπληρωμή των ποσών που προέκυψαν από τον παραπάνω έλεγχο (Ευρώ 21,7 εκ) και ταυτόχρονα κατέθεσε προσφυγή εναντίον της τελικής έκθεσης ελέγχου όπως αυτές της κοινοποιήθηκαν μετά την ολοκλήρωση του. Κατά την άποψη της διοίκησης της εταιρείας καθώς και των νομικών συμβούλων οι πιθανότητες θετικής έκβασης των προσφυγών κρίνονται ικανοποιητικές. Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις από τις φορολογικές αρχές υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που αυτές θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν.

20. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

Σημείωση	1.1.2021 έως 31.12.2021	1.1.2020 έως 31.12.2020
(Ζημιές) / Κέρδη προ φόρων	9.338.631	7.034.124
Προσαρμογές για :		
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5 342.387	430.631
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων	6 820.201	853.428
Απομείωση πελατών	7.019	(177.849)
Απομείωση αποθέματος	(308.724)	682.195
Χρηματοοικονομικό κόστος - καθαρό	18 143.171	135.885
	10.342.685	8.958.414
Μεταβολές στο Κεφάλαιο κίνησης		
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	8.997.020	(9.394.306)
(Αύξηση) / μείωση Πελατών και στις λοιπών απαιτήσεων	(38.888.211)	(11.286.647)
Αύξηση / (μείωση) Προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων	9.898.828	13.945.563
Πληρωμή εξόδων νομικών υποθέσεων	-	(208.125.000)
	(19.992.362)	(214.860.390)
Ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	(9.649.677)	(205.901.976)

21. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Δεν υπάρχουν ανεκτέλεστες συμβάσεις κεφαλαιουχικών δαπανών κατά την ημερομηνία αναφοράς.

22. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η Εταιρεία υπόκειται και ενδέχεται να συνεχίσει να υπόκειται σε νομικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων δικαστικών υποθέσεων και ερευνών που ανακύπτουν από καιρού εις καιρόν. Συνεπώς η Εταιρεία ενδέχεται να κληθεί να υποστεί επιπτώσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά συμβόλαια και θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την φήμη της.

Οι δικαστικές υποθέσεις και έρευνες είναι εγγενώς μη προβλέψιμες και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να καταλήξουν σε δυσμενείς αποφάσεις ή συμβιβασμούς. Επομένως η Εταιρεία μπορεί να υποστεί αποφάσεις ή να εισέλθει σε συμβιβασμούς που μπορεί να έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα ή τις χρηματοοικονομικές της ροές.

Οι πιο σημαντικές εκκρεμείς έρευνες ή νομικές υποθέσεις της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 είναι οι ακόλουθες:

- Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021, η Εταιρεία υπόκειται σε έρευνα των ελληνικών αρχών για αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα από τις Ελληνικές αρχές. Η Novartis ήδη συνεργάζεται πλήρως με τις αρμόδιες αρχές και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανωτέρω αιτιάσεις.
- Τον Απρίλιο του 2022, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού απέστειλε στην Εταιρεία νέο ερωτηματολόγιο για τον κλάδο των οφθαλμολογικών προϊόντων για την περίοδο 2010-2020. Η Εταιρεία απάντησε σταδιακά υποβάλλοντας τα αιτούμενα στοιχεία. Η τελευταία υποβολή έλαβε χώρα τον Αύγουστο 2022. Αναμένεται η θέση της Επιτροπής Ανταγωνισμού επί των υποβληθέντων στοιχείων με βάση την οποία η Διοίκηση θα είναι σε θέση να εκτιμήσει την τυχόν ύπαρξη ή μη, κάποιας νομικής υποχρέωσης.

Στις 17 Ιουνίου 2022 το Ελληνικό Δημόσιο κατέθεσε αγωγή κατά της Novartis ύψους 214 εκατ. ευρώ για ηθική βλάβη επί τη βάση του εξωδικαστικού συμβιβασμού που υπέγραψε με το υπουργείο δικαιοσύνης των ΗΠΑ τον Ιούνιο του 2020. Η αγωγή κοινοποιήθηκε στη Novartis Hellas στις 22 Ιουνίου 2022 και η κατάθεση των δικογράφων των προτάσεων και των δύο μερών αναμένεται στις αρχές Ιανουαρίου 2023. Από την μέχρι τώρα εξέταση της αγωγής και του σχετικού νομικού πλαισίου, δεν διαφαίνεται ως πιθανή η δημιουργία κάποιας νομικής υποχρέωσης για την Εταιρεία η οποία θα επηρεάσει σημαντικά τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις. Καθώς η υπόθεση βρίσκεται σε πολύ πρώιμο στάδιο, η Διοίκηση θα είναι σε θέση να προχωρήσει σε μία καλύτερη εκτίμηση ως προς το αποτέλεσμα της αγωγής, μετά τον Ιανουάριο του 2023 όπου και αναμένεται η εκτίμηση του δικογράφου προτάσεων του αντιδίκου.

Η διοίκηση αξιολόγησε τις πιθανές επιπτώσεις των ανωτέρω ερευνών και υποθέσεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 με βάση τις εξελίξεις στην κάθε υπόθεση και τις απόψεις των νομικών της συμβούλων και δεν αναμένει κάποια σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις πέραν των ποσών που ήδη έχουν αναγνωρισθεί σε αυτές.

23. Συνδεδεμένα μέρη

Οι κατωτέρω συναλλαγές αφορούν συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη:

	1.1.2021 έως 31.12.2021			31.12.2021	
	Πωλήσεις υπηρεσιών	Αγορές αγαθών	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη
Μητρική (Novartis Pharma AG)	6.957.748	181.644.491	2.119.915	66.644.853	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	171.171	38.216.227	-	11.954.789	-
	7.128.919	219.860.717	2.119.915	78.599.642	-
	1.1.2020 έως 31.12.2020			31.12.2020	
	Πωλήσεις υπηρεσιών	Αγορές αγαθών	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη
Μητρική (Novartis Pharma AG)	7.609.578	209.573.988	2.084.217	43.852.713	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	248.699	44.216.290	125.735	6.006.157	59.975
	7.858.277	253.790.278	2.209.952	49.858.870	59.975

Οι υπηρεσίες από συνδεδεμένα μέρη αφορούν υπηρεσίες τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης.

Επιπλέον, η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις με εγγύηση των Μετόχων της μητρικής εταιρείας

Παροχές προς τη διοίκηση

Δεν υπάρχουν υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και προς μέλη της Διοίκησης κατά τις ημερομηνίες αναφοράς.

	1.1.2021 έως 31.12.2021	1.1.2020 έως 31.12.2020
Μισθοί, αμοιβές μελών ΔΣ και άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	1.961.754	2.498.864
	1.961.754	2.498.864

24. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

1. Τον Απρίλιο του 2022, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού απέστειλε στην Εταιρεία νέο ερωτηματολόγιο για τον κλάδο των οφθαλμολογικών προϊόντων για την περίοδο 2010-2020. Η Εταιρεία απάντησε σταδιακά υποβάλλοντας τα αιτούμενα στοιχεία. Η τελευταία υποβολή έλαβε χώρα τον Αύγουστο 2022 (σημ. 23).

2. Στις 17 Ιουνίου 2022 το Ελληνικό Δημόσιο κατέθεσε αγωγή κατά της Novartis ύψους 214.000.000 Ευρώ για ηθική βλάβη επί τη βάση του εξωδικαστικού συμβιβασμού που υπέγραψε με το υπουργείο δικαιοσύνης των ΗΠΑ τον Ιούνιο του 2020. Η αγωγή κοινοποιήθηκε στη Novartis Hellas στις 22 Ιουνίου 2022 και η κατάθεση των δικογράφων των προτάσεων και των δύο μερών αναμένεται στις αρχές Ιανουαρίου 2023 (σημ. 23).

3. Στο έτος 2022 η παγκόσμια οικονομία επηρεάζεται από την αβεβαιότητα που σχετίζεται τόσο με την εξάπλωση των παραλλαγών του COVID-19, όσο και με την πιο πρόσφατη πολεμική διένεξη μεταξύ των χωρών της Ρωσίας και της Ουκρανίας. Οι αυξανόμενες πληθωριστικές πιέσεις αλλά και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει η εφοδιαστική αλυσίδα παγκοσμίως, ως αποτέλεσμα των προβλημάτων στην παραγωγή και μεταφορά προϊόντων, καθώς και η άνοδος των τιμών του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, στο βαθμό που διατηρηθεί το 2022, ενδέχεται να αποτελέσουν αξιωσημειώτους ανασταλτικούς παράγοντες για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της ζώνης του ευρώ και όχι μόνον.

Παρ'όλα αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Κανένα άλλο σημαντικό γεγονός δεν συνέβη από την λήξη της διαχειριστικής χρήσης 2021 μέχρι σήμερα.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «NOVARTIS ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «NOVARTIS ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2021, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2021, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Ν. 4548/2018.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Θέμα Έμφασης

Επιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 22 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου περιγράφεται η ουσιώδης αβεβαιότητα που υφίσταται ως προς την έκβαση των ερευνών που διεξάγονται από τις Ελληνικές αρχές αναφορικά με αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα καθώς και με την δραστηριότητα της Εταιρείας στον κλάδο των οφθαλμολογικών προϊόντων, όπως επίσης και ως προς την αγωγή που κατέθεσε το Ελληνικό Δημόσιο κατά της Εταιρείας για ηθική βλάβη. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες περιλαμβάνουν την Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από το Ν. 4548/2018.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2021 αντιστοιχούν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις
- Η Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 150 του Ν. 4548/2018.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και το περιβάλλον της, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Ν. 4548/2018, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τις δραστηριότητες της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση

της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τις δραστηριότητες της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

Αθήνα, 29 Σεπτεμβρίου 2022

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠράιςγουάτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Σωκράτης Λεπτός-Μπούρτζη
ΑΜ ΣΟΕΛ 41541

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρίας NOVARTIS (HELLAS) A.E.B.E. επί των πεπραγμένων της 54ης εταιρικής χρήσεως από 1.1.2021 έως 31.12.2021.

ΠΡΟΣ

Τον μοναδικό μέτοχο της ως άνω Ανώνυμης Εταιρίας, Το Διοικητικό Συμβούλιο της NOVARTIS (HELLAS) A.E.B.E. υποβάλλει τα παρακάτω προς έγκριση από την Γενική Συνέλευση:

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ήδη εγκρίνει με το Πρακτικό της 28/09/2022, τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας που αποτελούνται από τον Ισολογισμό της χρήσεως 1/1/2021 - 31/12/2021, τη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, την Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, την κατάσταση Ταμειακών Ροών καθώς και τις σημειώσεις οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος τους.

Το σύνολο των χρηματοοικονομικών αυτών καταστάσεων νόμιμα υπογεγραμμένο από τους κ.κ. Susanne Kohout, Nicolas Thiriet και Νικόλαο Παπασταμούλο που έχουν εξουσιοδοτηθεί σχετικά, με το ίδιο πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση και υποβάλλεται προς έγκριση από την ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Η πορεία των εργασιών της εταιρίας κατά την οικονομική χρήση 1/1/2021 – 31/12/2021 απεικονίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις με τις εξής παρατηρήσεις μας:

2. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το 2022 παρατηρείται η ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα, καθώς το πραγματικό ΑΕΠ σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Economic Forecast, Summer 2022) προβλέπεται να αυξηθεί κατά 4% σε ετήσια βάση για το 2022, ενώ περαιτέρω άνοδος κατά 2,4% εκτιμάται για το 2023. Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις της για την άνοδο του ΑΕΠ το 2022, σε 3,2% (Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής, Ιούνιος 2022), από 3,8% τον Απρίλιο (Ετήσια Έκθεση του Διοικητή) εξαιτίας της αβεβαιότητας που απορρέει από τη συνέχιση του πολέμου στην Ουκρανία, των διαταραχών που έχουν προκληθεί στην προσφορά ενέργειας και την επακόλουθη περαιτέρω άνοδο του ενεργειακού κόστους και του γενικού επιπέδου τιμών. Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ESI), ο οποίος αποτελεί πρόδρομο δείκτη της οικονομικής δραστηριότητας, υποχώρησε στις 104,3 μονάδες τον Ιούνιο, από 114,4 μονάδες τον Φεβρουάριο, λόγω της αυξημένης αβεβαιότητας μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, παραμένοντας ωστόσο πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (102,5 μονάδες).

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Κατά το οικονομικό έτος 2021 η εταιρεία κατάφερε να συγκρατήσει τον κύκλο εργασιών και την λειτουργική κερδοφορία. Η συνεχής αύξηση του ποσού που προκύπτει ως υποχρέωση των φαρμακευτικών εταιρειών από τον θεσμοθετημένο μηχανισμό αυτόματης επιστροφής της υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης (clawback) καθώς και η σημαντική αύξηση των υποχρεωτικών εκπτώσεων (rebates) που προκύπτουν από την νομοθεσία καθιστούν το επιχειρηματικό περιβάλλον σημαντικά ασταθές και ευμετάβλητο. Η λειτουργική κερδοφορία επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της επίτευξης συμφωνίας για παροχή σημαντικών εκπτώσεων από τις εταιρείες του ομίλου στο εξωτερικό.

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓ/ΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

4.1. Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)

Ο κύκλος εργασιών (καθαρές πωλήσεις) των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων της εταιρείας ανήλθε σε **282.573.502** Ευρώ, έναντι αντιστοίχου ποσού της προηγούμενης χρήσης **293.628.612** Ευρώ, παρουσιάζοντας πτώση κατά 4%. Ο βασικός λόγος μείωσης του κύκλου εργασιών είναι η αύξηση του ποσού αυτόματης επιστροφής-clawback που επιβάλλεται από τον ΕΟΠΥΥ και το Υπουργείο Υγείας.

4.2 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως

Τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης (μικτά κέρδη) των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων ανήλθαν σε έναντι **61.963.661** Ευρώ (21,90% επί των πωλήσεων) έναντι **59.624.061** Ευρώ (20,30% επί των πωλήσεων της προηγούμενης χρήσης) παρουσιάζοντας αύξηση κατά 3,90%.

4.3 Λειτουργικά έξοδα

Τα λειτουργικά έξοδα ανήλθαν στο ποσό των **59.562.284** Ευρώ έναντι **60.326.189** Ευρώ της προηγούμενης χρήσεως παρουσιάζοντας μείωση κατά 1,3%. Η πτώση των λειτουργικών εξόδων οφείλεται κυρίως στη μείωση των εξόδων διοργάνωσης συνεδρίων, παρά την αύξηση των παροχών σε εργαζόμενους λόγω παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

4.4 Τόκοι χρεωστικοί – πιστωτικοί

Οι χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα ανήλθαν στην τρέχουσα χρήση στο ποσό των **143.642** Ευρώ, και οι πιστωτικοί στο ποσό των **471** Ευρώ. Στην προηγούμενη χρήση οι χρεωστικοί τόκοι και έξοδα ανήλθαν στο ποσό των **137.226** Ευρώ και οι πιστωτικοί στο ποσό των **1.341** Ευρώ.

4.5 Κέρδη προ φόρων

Τα κέρδη προ φόρων διαμορφώνονται στο ποσό των **9.338.631** Ευρώ, έναντι κερδών προ φόρων **7.034.124** Ευρώ της προηγούμενης χρήσεως. Η αύξηση οφείλεται μείωση του κόστους πωληθέντων, καθώς και στη μείωση των λειτουργικών εξόδων της εταιρείας σε σχέση με τη προηγούμενη χρήση.

4.6 Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Το έξοδο φορολογίας της χρήσεως ανέρχεται στο ποσό **25.513.982** Ευρώ (2020: Ευρώ **5.412.432**). Ο Αναβαλλόμενος φόρος-έσοδο ανέρχεται σε Ευρώ **603.178** (σε έξοδο 2020: Ευρώ **170.430**), ενώ ποσό Ευρώ **21.696.201** καταχωρήθηκε κατά την διάρκεια της χρήσεως σαν έξοδο φόρου εισοδήματος ώστε να αντικατοπτρίσει τον επιπλέον φόρο εισοδήματος και το αναλογούν πρόστιμο που επιβλήθηκε απόρροια του φορολογικού ελέγχου των ετών 2014, 2015 & 2016 και της δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

4.7 Καθαρά κέρδη χρήσεως μετά φόρων

Μετά τα παραπάνω, τα καθαρά αποτελέσματα της χρήσεως 2021 μετά φόρων ανέρχονται σε Ευρώ **16.175.351** καθαρές ζημίες (2020: Καθαρά Κέρδη Ευρώ **1.621.692**).

4.8 Μεταβολές στα ίδια κεφάλαια

Τα παραπάνω καθαρά κέρδη της χρήσεως μετά φόρων μεταφέρονται στις ζημίες εις νέον της προηγούμενης χρήσεως. Έτσι οι ζημίες χρήσεως εις νέον ανέρχονται συνολικά σε Ευρώ **187.268.976** (2019: Ζημίες, Ευρώ **170.720.112**).

4.9 Μετοχικό κεφάλαιο

Την 25.06.2020 με βάση απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η εταιρεία προχώρησε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των 210.495.559 Ευρώ μέσω έκδοσης 7.171.910 μετοχών, ονομαστικής αξίας Ευρώ 29,35. Το 2021 δεν πραγματοποιήθηκε καμία μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου.

4.10 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Οι βασικοί αριθμοδείκτες της χρήσεως, κατά κατηγορίες, είναι οι εξής:

	2021	2020
α) Οικονομικής Διάρθρωσης:		
Κυκλοφορούν ενεργητικό	95,03%	95,03%
Σύνολο ενεργητικού		
Ίδια κεφάλαια	131,85%	174,63%
Σύνολο υποχρεώσεων		
Ίδια κεφάλαια	1143,30%	1279,19%
Μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού		
Κυκλοφορούν ενεργητικό	255,95%	324,17%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
β) Απόδοσης και Αποδοτικότητας:		
Καθαρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	3,36%	2,44%
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών		
Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων	7,31%	4,88%
Ίδια κεφάλαια		
Μικτά αποτελέσματα	21,93%	20,31%
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών		
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	221,34%	203,61%
Ίδια κεφάλαια		
Κόστος πωλήσεων αποθεμάτων	3,84	4,08
Μέσος όρος αποθεμάτων περιόδου		
γ) Διαχειριστικής πολιτικής:		
Απαιτήσεις από πελάτες	89,54	150,99
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών με πίστωση		
Απαιτήσεις από πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	1,33	1,18
Σύνολο υποχρεώσεων		

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΗΝ 31.12.2021

5.1 Καθαρή θέση της εταιρίας

Με βάση τα μεγέθη του Ισολογισμού η καθαρή θέση της εταιρίας κατά την 31.12.2021 διαμορφώνεται ως κατωτέρω συγκριτικά με την οικονομική θέση της 31.12.2020 (ποσά σε Ευρώ):

	31.12.2021	31.12.2020
Μετοχικό κεφάλαιο	233.856.251	233.856.251
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	77.439.823	77.439.823
Τακτικό Αποθεματικό	3.637.977	3.637.977

Υπόλοιπο εις νέον	(187.268.976)	(170.720.112)
Σύνολο	127.665.075	144.213.939

5.2 Πάγιο ενεργητικό

Τα ενσώματα πάγια σε αξίες κτήσεως ανέρχονται σε 9.565.326 Ευρώ έναντι 9.483.741 Ευρώ της παρελθούσης χρήσεως (αύξηση κατά 81.585 Ευρώ που οφείλεται κυρίως σε αγορές επίπλων και λοιπού εξοπλισμού. Η αναπόσβεστη αξία ανέρχεται σε 4.136.171 Ευρώ έναντι 4.392.500 Ευρώ της προηγούμενης χρήσεως (μείωση κατά 238.829 Ευρώ).

5.3 Ανάλυση ακινήτων της Εταιρίας (ποσό σε Ευρώ)

Είδος ακινήτου	Θέση	Κόστος κτίσης	Εμπράγματα βάρη
Γήπεδο	Μεταμόρφωση	220.393	Δεν υπάρχουν
Κτίρια εγκ/σεις	Μεταμόρφωση	<u>7.617.030</u>	«
Σύνολο		7.837.383	

5.4 Κυκλοφορούν ενεργητικό

Το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού μειώθηκε κατά **2.194.785** Ευρώ

Η μεταβολή οφείλεται:

α) στη μείωση των αποθεμάτων κατά	(8.688.297)
β) στη αύξηση των πελατών και λοιπών απαιτήσεων κατά	31.297.169
δ) στη μείωση των τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων κατά	(4.488.340)
ε) στη μείωση των διαθεσίμων κατά	<u>(20.315.317)</u>
Σύνολο	2.194.785

Η μείωση των διαθεσίμων οφείλεται στις πληρωμές των φόρων και στην αύξηση των απαιτήσεων από συνδεδεμένα μέρη στα πλαίσια συμφωνίας εκπτώσεων.

5.5 Υποχρεώσεις

Το σύνολο των υποχρεώσεων αυξήθηκε κατά 14.246.590 Ευρώ με κυριότερο λόγο την αύξηση των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων καθώς και στην αύξηση του Clawback, συνέπεια της αυξημένης φαρμακευτικής δαπάνης, και του Rebate το έτος 2021 σε σχέση με το 2020.

6. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η στρατηγική της εταιρείας για την επόμενη χρήση 2022 καθώς και για τις μεταγενέστερες διαμορφώνεται σε διαρκή συνεργασία με την μητρική εταιρεία του Ομίλου Novartis στο εξωτερικό και πρόκειται να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη καινούργιων φαρμακευτικώνσκευασμάτων στους τομείς της Γονιδιακήςθεραπείας, της Ογκολογίας, της Οφθαλμολογίας, της Δερματολογίας, των Νευρολογικών παθήσεων αλλά και των βιο-ομοειδών προϊόντων μέσω των οποίων θα καταφέρει να ενισχύσει περαιτέρω τις πωλήσεις, τα αποτελέσματα της και την παρουσία της στην Ελληνική αγορά.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

7.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική που εφαρμόζει η εταιρεία στην διαχείριση των κινδύνων επικεντρώνεται στην αδυναμία πρόβλεψης του χρόνου είσπραξης των πωλήσεων προς το δημόσιο καθώς και στην αβεβαιότητα του ύψους της αυτόματης επιστροφής υπέρβασης φαρμακευτικής δαπάνης από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. όπως θεσπίστηκε με τον νόμο 4052/1.3.2012 και ισχύει. Η εταιρεία επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις πιθανές συνέπειες των παραπάνω στην ρευστότητα και στα αποτελέσματα της.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση όλων των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς το σύνολο των συναλλαγών της είναι σε Ευρώ.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς δεν διαθέτει σημαντικά τοκοφόρα κονδύλια ενεργητικού.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκαλεί ένα συμβαλλόμενο μέρος που συμμετέχει σε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο σε ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος μέσω της μη εκπλήρωσης μιας υποχρέωσής του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που διακρατούνται στις τράπεζες και τις εμπορικές απαιτήσεις.

Η Εταιρεία υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 92% (2020: 90%) σε μια και μόνο τράπεζα, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα/ Moody's	31.12.2021	31.12.2020
A1	28.736.830	46.180.777
B2	2.212.086	5.292.754
B2	230.851	992
B3	980	21.541
Σύνολο	31.180.747	51.496.064

Οι πωλήσεις προς το Δημόσιο αποτελούν το 54% των εσόδων από πωλήσεις για το έτος 2021 (2020: 55%). Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι πωλήσεις πραγματοποιούνται με πελάτες που χαρακτηρίζονται από το κατάλληλο πιστοληπτικό ιστορικό. Η διοίκηση παρακολουθεί τακτικά την χρονολογική κατάταξη των εκκρεμών απαιτήσεων.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται αποτελεσματικά το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο υπόκειται θέτοντας όρια στην έκθεσή της σε μεμονωμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη και μέσω κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου. Οι εν λόγω κίνδυνοι επανεξετάζονται περιοδικά και η Εταιρεία παρακολουθεί την πιστοληπτική ποιότητα των εμπορικών της απαιτήσεων σε συνεχή βάση. Τα υπόλοιπα των ταμειακών διαθεσίμων διατηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα εγκεκριμένα από τη μητρική που φέρουν αποδεκτή πιστωτική αξιολόγηση.

Οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως ακολούθως, όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο:

Κατάταξη πιστωτικού κινδύνου	31.12.2021	31.12.2020
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	65.439.043	94.062.300
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	3.881.790	27.400.371
Απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	3.288.940	3.361.160
Προβλέψεις	(3.288.940)	(3.361.160)
Σύνολο Πελατών	69.320.833	121.462.671

Σημείωση: Το ποσό των προβλέψεων κρίνεται επαρκές, καθώς μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, καλύπτεται από ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου που έχει συναφθεί με ασφαλιστικές εταιρείες του εξωτερικού. Η φερεγγυότητα για το σύνολο των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προκύπτει από εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις, όπως αυτές παρέχονται από συνεργαζόμενες εξειδικευμένες εταιρείες:

31 Δεκεμβρίου 2021	Σύνολο	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)	Χωρίς Αξιολόγηση
Απαιτήσεις από Πελάτες	72.609.774	20.071.544	17.799.668	25.624.639	9.113.923

31 Δεκεμβρίου 2020	Σύνολο	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)	Χωρίς Αξιολόγηση
Απαιτήσεις από Πελάτες	124.823.831	17.121.165	18.976.387	78.568.488	10.157.792

Σημείωση: Η ανάλυση της φερεγγυότητας των απαιτήσεων πελατών αφορά στο αρχικό ποσό Απαιτήσεων από πελάτες πριν την αφαίρεση της πρόβλεψη απομείωσης του καθώς και του συμψηφισμού του με υποχρεώσεις για Rebates και Clawback ύψους Ευρώ 24.419.447 (2020: Ευρώ 77.835.365).

Στην κατηγορία A1-A2 αξιολογούνται πελάτες με πολύ χαμηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου, στην κατηγορία B1-C2 οι πελάτες με χαμηλό έως και μέτριο βαθμό πιστωτικού κινδύνου και στην κατηγορία D1-NT όλοι οι πελάτες με υψηλό και πολύ υψηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου. Για την τελευταία κατηγορία η Εταιρεία αξιολογεί διαρκώς την πιστωτική της πολιτική και έχει σχηματίσει επαρκή πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων.

Για πελάτες με ανοιχτό ποσό πιστώσεων που ανερχόταν σε Ευρώ 9.113.923 στις 31/12/2021 (2020: 10.157.792) δεν έχει διενεργηθεί αξιολόγηση από εξωτερικές εξειδικευμένες εταιρείες. Από το σύνολο των Ευρώ 9.113.923 το ποσό των Ευρώ 6.085.571 έχει εισπραχθεί μέχρι την σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και θεωρείται η κατάταξη του στην κατηγορία B1-C2 ενώ το υπόλοιπο ποσό που δεν έχει εισπραχθεί Ευρώ 3.028.352 θεωρείται στην κατηγορία D1-NT.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υποδεικνύει τη διατήρηση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, την διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και την ικανότητα για κλείσιμο των θέσεων στην αγορά. Οι συμβατικές υποχρεώσεις τις εταιρείες είναι πληρωτέες σε διάστημα μικρότερο του ενός έτους και αφορούν σε συναλλαγές με την μητρική εταιρεία. Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση. Η λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιείται από την ανώτερη διοίκηση για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Επιπλέον η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση με εγγύηση της μητρικής εταιρείας. Η εταιρεία διατηρεί για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της λογαριασμό με όριο υπερανάλιψης 10 εκατ Ευρώ στην τράπεζα CitiBank, ο οποίος στις 31 Δεκεμβρίου 2021 εμφανίζει χρεωστικό υπόλοιπο. Επίσης, η εταιρεία διατηρεί λογαριασμούς και σε 3 ελληνικές τράπεζες, οι οποίοι εμφανίζουν χρεωστικό υπόλοιπο.

7.2 Διαχείριση κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να παραμένει σε συνεχιζόμενη δραστηριότητα με σκοπό να παράγει κέρδη για τους μετόχους και οφέλη για τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη και να διατηρήσει τη βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου. Προκειμένου να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

8. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Η Εταιρεία υπόκειται και ενδέχεται να συνεχίσει να υπόκειται σε νομικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων δικαστικών υποθέσεων και ερευνών που ανακύπτουν από καιρού εις καιρόν. Συνεπώς η Εταιρεία ενδέχεται να κληθεί να υποστεί επιπτώσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά συμβόλαια και θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την φήμη της.

Οι δικαστικές υποθέσεις και έρευνες είναι εγγενώς μη προβλέψιμες και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να καταλήξουν σε δυσμενείς αποφάσεις ή συμβιβασμούς. Επομένως η Εταιρεία μπορεί να υποστεί αποφάσεις ή να εισέλθει σε συμβιβασμούς που μπορεί να έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα ή τις χρηματοοικονομικές της ροές.

Οι πιο σημαντικές εκκρεμείς έρευνες ή νομικές υποθέσεις της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 είναι οι ακόλουθες:

1. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021, η Εταιρεία υπόκειται σε έρευνα των ελληνικών αρχών για αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα από τις Ελληνικές αρχές. Η Novartis ήδη συνεργάζεται πλήρως με τις αρμόδιες αρχές και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανωτέρω αιτιάσεις.
2. Τον Απρίλιο του 2022, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού απέστειλε στην Εταιρεία νέο ερωτηματολόγιο για τον κλάδο των οφθαλμολογικών προϊόντων για την περίοδο 2010-2020. Η Εταιρεία απάντησε σταδιακά υποβάλλοντας τα αιτούμενα στοιχεία. Η τελευταία υποβολή έλαβε χώρα τον Αύγουστο 2022. Αναμένεται η θέση της Επιτροπής Ανταγωνισμού επί των υποβληθέντων στοιχείων με βάση την οποία η Διοίκηση θα είναι σε θέση να εκτιμήσει την τυχόν ύπαρξη ή μη, κάποιας νομικής υποχρέωσης.

Στις 17 Ιουνίου 2022 το Ελληνικό Δημόσιο κατέθεσε αγωγή κατά της Novartis ύψους 214 εκατ. ευρώ για ηθική βλάβη επί τη βάση του εξωδικαστικού συμβιβασμού που υπέγραψε με το υπουργείο δικαιοσύνης των ΗΠΑ τον Ιούνιο του 2020. Η αγωγή κοινοποιήθηκε στη Novartis Hellas στις 22 Ιουνίου 2022 και η κατάθεση των δικογράφων των προτάσεων και των δύο μερών αναμένεται στις αρχές Ιανουαρίου 2023. Από την μέχρι τώρα εξέταση της αγωγής και του σχετικού νομικού πλαισίου, δεν διαφαίνεται ως πιθανή η δημιουργία κάποιας νομικής υποχρέωσης για την Εταιρεία η οποία θα επηρεάσει σημαντικά τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις. Καθώς η υπόθεση βρίσκεται σε πολύ πρώιμο στάδιο, η Διοίκηση θα είναι σε θέση να προχωρήσει σε μία καλύτερη εκτίμηση ως προς το αποτέλεσμα της αγωγής, μετά τον Ιανουάριο του 2023 όπου και αναμένεται η εκτίμηση του δικογράφου προτάσεων του αντιδίκου.

Η διοίκηση αξιολόγησε τις πιθανές επιπτώσεις των ανωτέρω ερευνών και υποθέσεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 με βάση τις εξελίξεις στην κάθε υπόθεση και τις απόψεις των νομικών της συμβούλων και δεν αναμένει κάποια σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις πέραν των ποσών που ήδη έχουν αναγνωρισθεί σε αυτές.

9. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ

9.1 Αριθμός προσωπικού

Η Novartis Hellas υιοθετεί μια νέα ευέλικτη δομή στην επιχειρησιακή μονάδα των Φαρμακευτικών προϊόντων για να βελτιστοποιήσει την λειτουργία και βιώσιμη ανάπτυξη της στον ταχύτατα μεταβαλλόμενο κλάδο της υγειονομικής περιθαλψής. Η δομή σχεδιάστηκε με βάση τις εξελίξεις στο προιοντικό μας χαρτοφυλάκιο, ώστε να ανταποκρινόμαστε ταχύτερα στις ανάγκες των ασθενών, των επαγγελματιών υγείας και του εθνικού συστήματος υγείας (με καινοτόμες θεραπευτικές λύσεις).

Ο αριθμός του προσωπικού κατά την 31.12.2021 και 31.12.2020 αναλύεται ως εξής:

	2021	2020
Αριθμός Εργαζομένων	325	387

Το εργασιακό περιβάλλον αποτελεί προτεραιότητα της διοίκησης της εταιρείας. Η εταιρεία λειτουργεί σε απόλυτη εναρμόνιση με όλους τους εργασιακούς νόμους και κανονισμούς και παρέχει στους εργαζομένους επιπλέον παροχές σύμφωνα με τις πολιτικές του ομίλου Novartis στο εξωτερικό (π.χ. πρόγραμμα έκτακτων αμοιβών, ασφαλιστικό πρόγραμμα συνταξιοδότησης και υγείας).

10. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΤΟΜΕΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.

Η εταιρεία διεξάγει κλινικές μελέτες με την άδεια του ΕΟΦ και σε συνεργασία με Ερευνητές Νοσοκομείων. Οι μελέτες αυτές μπορούν να έχουν διάρκεια 3-4 έτη και ο ενδεικτικός αριθμός τους για το 2021 ήταν 72 μελέτες.

11. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ – ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΘΥΝΟΤΗΤΑ

Η εταιρεία λειτουργεί με βάση όλους τους περιβαλλοντικούς νόμους και κανονισμούς που ισχύουν στην Ελληνική επικράτεια τόσο κατά την αποθήκευση, καταστροφή όσο και κατά την μεταφορά των εμπορευμάτων στους πελάτες της. Κατά την διάρκεια της χρήσης αποδόθηκαν εισφορές στην Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης και σε εταιρείες που χρησιμοποιήθηκαν για την ασφαλή ανακύκλωση ή καταστροφή σκευασμάτων που ανήλθαν σε περίπου Ευρώ 31 χιλ.

Στον τομέα της Εταιρικής Υπευθυνότητας, η Novartis Hellas εντός του 2021 εστίασε τις δράσεις της στους τομείς:

Εργαζόμενοι: στην εταιρεία το 63,7% των θέσεων αυξημένης ευθύνης καλύφθηκε από γυναίκες, το μοντέλο εργασίας των εργαζομένων ήταν υβριδικό, ενώ επενδύοντας στη βελτίωση και εκπαίδευση των εργαζομένων, πραγματοποιήθηκαν > 39.000 ώρες επιμόρφωσης. Επίσης, όλες οι πολιτικές της Novartis Hellas, συμπεριλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με την πρόσληψη, την προώθηση και την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, στηρίζονται στην προώθηση της διαφορετικότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Περιβάλλον: Στο τέλος του 2021 επιτεύχθηκε ο στόχος να απομακρυνθούν όλα τα πλαστικά που σχετίζονται με μη επιχειρηματικές δραστηριότητες στις εγκαταστάσεις μας. Αυτά τα πλαστικά ορίζονται ως «καθημερινά πλαστικά» από τα οποία εξαιρούνται αυτά που σχετίζονται με τμήματα, όπως η Παραγωγή και η Έρευνα & Ανάπτυξη. Η εταιρεία ήλθε πιο κοντά στον στόχο της για ουδέτερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα σε όλη την εφοδιαστική της αλυσίδα έως το 2030 και ξεκίνησε τη διαδικασία ανανέωσης του στόλου των εταιρικών αυτοκινήτων της, με μοντέλα με χαμηλότερες εκπομπές ρύπων και σύγχρονη τεχνολογία.

Ασθενείς: Συνεργασία με 15 ενώσεις ασθενών το 2021 για τη συνδημιουργία >10 προγραμμάτων

Κοινωνία: στο πλαίσιο της στρατηγικής υποστήριξης νέων ταλέντων, ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης νέων στην εταιρεία, ενώ υποστηρίχθηκε το πρόγραμμα "Falling Walls Lab Greece".

Η εταιρεία διακρίθηκε για τις επιδόσεις της σε θέματα ESG & EKE με παρουσία σε υψηλές θέσεις σημαντικών δεικτών & βραβεία όπως:

Πλατινένια διάκριση-δείκτης CRI
Top employer-Ελλάδα 2021

Η Novartis πραγματοποιεί για όλες τις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται (συμπεριλαμβανόμενης και της ελληνικής θυγατρικής) έκθεση αποτίμησης της Κοινωνικής, Περιβαλλοντικής & Οικονομικής της επίδρασης, η οποία περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις επιπτώσεις των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων στην κοινωνία και το περιβάλλον στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα: Η Novartis Hellas συνεισέφερε \$98,1 εκ. στο ΑΕΠ της χώρας το 2021 (* δεν περιλαμβάνονται φόροι, clawback & rebates), ενώ παράλληλα δημιούργησε περίπου 1.726 άμεσες, έμμεσες και επαγόμενες θέσεις εργασίας. Η Novartis επενδύει σταθερά στην εγχώρια οικονομία, και τα αποτελέσματα επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή της απέναντι στους ασθενείς και την ελληνική κοινωνία. Προχώρησε σε σημαντικές επενδύσεις στους τομείς της Έρευνας & Ανάπτυξης και της Καινοτομίας. Ειδικότερα, διεξήγαγε 72 κλινικές μελέτες, με ωφελούμενους περισσότερους από 700 Έλληνες ασθενείς. Η κοινωνική αξία που δημιούργησε η πρόσβαση 3,4 εκ. ανθρώπων σε 80 από αυτές τις θεραπείες -μέσω της συνεισφοράς του υγιούς πληθυσμού στο ΑΕΠ της χώρας- ανήλθε σε \$823,5 εκ., ενώ προστέθηκαν 31.385 Ποιοτικά Προσαρμοσμένα Έτη Ζωής (QALYs).

12. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.

1. Τον Απρίλιο του 2022, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού απέστειλε στην Εταιρεία νέο ερωτηματολόγιο για τον κλάδο των οφθαλμολογικών προϊόντων για την περίοδο 2010-2020. Η Εταιρεία απάντησε σταδιακά υποβάλλοντας τα αιτούμενα στοιχεία. Η τελευταία υποβολή έλαβε χώρα τον Αύγουστο 2022 (σημ. 23).

2. Στις 17 Ιουνίου 2022 το Ελληνικό Δημόσιο κατέθεσε αγωγή κατά της Novartis ύψους 214.000.000 Ευρώ για ηθική βλάβη επί τη βάση του εξωδικαστικού συμβιβασμού που υπέγραψε με το υπουργείο δικαιοσύνης των ΗΠΑ τον Ιούνιο του 2020. Η αγωγή κοινοποιήθηκε στη Novartis Hellas στις 22 Ιουνίου 2022 και η κατάθεση των δικογράφων των προτάσεων και των δύο μερών αναμένεται στις αρχές Ιανουαρίου 2023 (σημ. 23).

3. Στο έτος 2022 η παγκόσμια οικονομία επηρεάζεται από την αβεβαιότητα που σχετίζεται τόσο με την εξάπλωση των παραλλαγών του COVID-19, όσο και με την πιο πρόσφατη πολεμική διένεξη μεταξύ των χωρών της Ρωσίας και της Ουκρανίας. Οι αυξανόμενες πληθωριστικές πιέσεις αλλά και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει η εφοδιαστική αλυσίδα παγκοσμίως, ως αποτέλεσμα των προβλημάτων στην παραγωγή και μεταφορά προϊόντων, καθώς και η άνοδος των τιμών του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, στο βαθμό που διατηρηθεί το 2022, ενδέχεται να αποτελέσουν αξιοσημείωτους ανασταλτικούς παράγοντες για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της ζώνης του ευρώ και όχι μόνον.

Παρ'όλα αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Κανένα άλλο σημαντικό γεγονός δεν συνέβη από την λήξη της διαχειριστικής χρήσης 2021 μέχρι σήμερα.

13. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Κατόπιν των ανωτέρω εκτεθέντων, το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται στην Γενική Συνέλευση των Μετόχων την έγκριση όλων των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως, ειδικότερα δε των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμού κλπ), της Εκθέσεως του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών, επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από οποιαδήποτε ευθύνης καθώς επίσης και της επικύρωσης των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την διάρκεια της παρελθούσης εταιρικής χρήσεως.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται επίσης την εκλογή ενός τακτικού Ορκωτού Ελεγκτού και ενός αναπληρωματικού για την χρήση 2022.

Τέλος το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται την μη διανομή μερίσματος στον μοναδικό μέτοχο της εταιρείας κατά την χρήση 2021 λόγω αρνητικών αποτελεσμάτων εις νέον.

Το Διοικητικό Συμβούλιο επιθυμεί να διαβεβαιώσει την Γενική Συνέλευση των Μετόχων ότι θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να συνεχιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρείας παρά το συνεχώς μεταβαλλόμενο και δυσχερές οικονομικό περιβάλλον.

Μεταμόρφωση, 28 Σεπτεμβρίου 2022

Η Πρόεδρος & Διευθύνων
Σύμβουλος

Τα μέλη

Susanne Kohout

Nicolas Thiriet

Δέσποινα Νικολαΐδου